

§ 16b, stk. 1

Miljøtilladelse

Slagtesvineproduktionen på Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld
Meddelt den 3. februar 2023

Baggrund

Ansøger Signe Lang og Nikolai Skøtt Olsen ejere af Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld har ansøgt om § 16b, stk. 1 miljøtilladelse efter Husdyrbrugloven¹ for søge om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen for svineproduktionen og hestehold på Hjerndrupvej 104, 6070 Vojens. Der søges samtidig om tilladelse til ny møddingsplads.

Den oprindelige tilladelse er en VVM-screening fra 4. december 2001 til 5500 slagtesvin (30-98 kg) uden angivelse af staldsystem. Staldene er indrettet med kumme under hele stien, deraf "drænet gulv". Den nugældende produktionstilladelse er på 4400 slagtesvin (30-118 kg) og 2 heste (300-500 kg), jævnfør miljøtilsyn september 2015.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - LBK nr. 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	41 08 89 07
Husdyrbrugets navn	Signe Erlang
Beliggenhedsadresse	Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld

Ansøger

Ansøger navn	Signe Erlang / Nikolai Skøtt Olsen
Ansøger adresse	Hjerndrupvej 108, 6070 Christiansfeld
Ansøger telefon	21 79 64 11
Ansøger e-mail	nikolaiskott@gmail.com

Konsulent

Konsulent CVR-nummer	25 16 04 28
Konsulent virksomhedsnavn	LandboSyd
Konsulent navn	Henriette Fries/Ulla R. Pallesen
Konsulent adresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa
Konsulent telefon	20 14 53 33/61 55 82 62
Konsulent e-mail	hef@landbosyd.dk/upa@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100023274
CHR-numre	51791
Matrikel nummer	285 – Hjerndrup Ejerlav
Evt. øvrige matrikler	59 – Hjerndrup Ejerlav

Myndighed

Navn	Haderslev Kommune, Afdeling Miljø, Landbrugsgruppen
Adresse	Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev
Sagsbehandler	Stephanie Elkjær Dall
Telefon	21 39 54 08
E-mail	stda@haderslev.dk
Kvalitetssikring	Hanne Quvang Jacobsen / Astrid Kjærulff Jepsen

Tilladelse

Ansøgning indsendt	11. januar 2022
Godkendelsestype	§ 16b stk. 1, ammoniakemission på 2762 kg NH ₃ -N/år
Visiteret fuldt oplyst	31. januar 2022
Meddelt	3. februar 2023
Hudrygodkendelse.dk	Skema nr. 231999, version 2
Acadre nr.	22/1179

Indholdsfortegnelse

Baggrund.....	1
Registreringsblad.....	2
A. Afgørelse	4
Baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse	5
Erhvervsmæssigt nødvendigt	5
Samlet vurdering for afgørelsen	5
Lovgrundlag.....	5
Andre tilladelser og dispensationer	6
Udnyttelsesfrist og Retsbeskyttelse	6
B. Vilkår for husdyrbruget.....	7
C. Offentlighed og klagevejledning	10
Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse og høring af udkastet	10
Annoncering af afgørelse.....	10
Klagevejledning.....	10
D. Miljøteknisk beskrivelse	12
Generelt.....	12
Indretning og drift.....	12
Husdyrbrugets beliggenhed.....	15
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	17
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	19
Foderopbevaring	20
Naturvurdering	20
Lugtgener	23
Støjkloder og rystelser.....	24
Støvgener.....	24
Lysgener	25
Fluer og skadedyr	25
Transport, til- og frakørsler	25
Affald.....	26
Jord, grundvand, overfladevand	27
Energier.....	28
Anvendelse af BAT	29
Egenkontrol	30
Risikoforhold	30
Bilag 1: Situationsplan	31
Bilag 2a: Produktionsarealer (Veranda stald).....	32
Bilag 2b: Produktionsarealer (gammel slagtesvinstald).....	33
Bilag 3: Afløbsplan.....	34
Bilag 4: Naturvurdering	35
Bilag 5: Kapacitetsberegning	46
Bilag 6: Spiltovsplads.....	47

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b, stk. 1, på Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld til slagtesvineproduktionen og heste, der overgår til stipladsmodellen i eksisterende stalde, samt ny møddingsplads. Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Ved ibrugtagning af denne miljøtilladelse bortfalder VVM-screeningen fra 4. december 2001 og den tilknyttede produktionstilladelse fra miljøtilsyn september 2015.

Tilladt produktionsareal

- Gammel slagtesvinestald - Eksisterende stald med 520 m² produktionsareal, svarende til 77 % af bruttoarealet på 680 m².
 - Dyretype slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 % / 67 %).
- Slagtesvinestald - Eksisterende verandastald med 540 m² produktionsareal, svarende til 87 % af bruttoarealet på 622 m².
 - Dyretype slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 % / 67 %)
- Hestestald - Eksisterende stald med 80 m² produktionsareal, svarende til 14 % af bruttoarealet på 573 m².
 - Dyretype heste, dybstrøelse.

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. En oversigt over staldarealerne ses i

Figur 1 Afsnit D og Bilag 1: Situationsplan.

Tilladt gødningsopbevaringsareal

- Gyllebeholder 1, eksisterende med overfladeareal på 366 m² ca. 1500 m³
- Gyllebeholder 2, eksisterende med overfladeareal på 329 m², ca. 1500 m³
- Ny Mødding på 36 m² gødningsopbevaringsareal til fast husdyrgødning

Andre anlæg

- Eksisterende maskinhuse og foderlade (tre bygninger)

- Eksisterende ridebane
- Eksisterende spiltovejplads
- Eksisterende silo til foder
- Eksisterende silo til afgrøder
- Eksisterende udleveringsrampe

Baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener. Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport. Ansøger har indsendt en miljøteknisk redegørelse.

Tilladelsen og vilkår er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema nr. 231999 version 2 og kommunens vurderinger i Afsnit D. Haderslev Kommune har kontrolleret at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at udnytte de eksisterende stalde er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift, da etableringen vil betyde, at staldanlægget kan udnyttes fuldt ud. Det vil være økonomisk optimalt. Den nye møddingsplads er nødvendig for driften af det eksisterende hestehold og indgår i miljøtilladelsen.

Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår kan meddeles miljøtilladelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i afsnit B og ansøgers beskrivelse og kommunens begrundelser i Afsnit D er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse BAT og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

Landskabelige værdier.

Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning

Jord, grundvand og overfladevand

Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

Lovgrundlag

Det ansøgte er omfattet af Husdyrbruglovens § 16b, stk.1 og forudsætter en tilladelse af det samlede husdyrbrug.

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), samt Miljøstyrelsens Vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har et produktionsareal, der er større end 100 m² og en ammoniakfordampning på 2775 kg NH₃-N/år og er derfor omfattet af Husdyrbrugloven § 16b, stk. 1. Husdyrbruget må ikke etableres, udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse til møddingspladsen.

Udnyttelsesfrist og Retsbeskyttelse

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for fuldt udnyttet per dato for tilladelsen, da der blot er tale om overgang til ny lovgivning. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet jævnfør Husdyrbruget § 59a, stk. 2.

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift jævnfør Husdyrbruget §§ 39-40. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 3. februar 2031.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens vurderinger i Afsnit D. Vilkårene skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen

Generelt

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra husdyrgodkendelse.dk skema nr. 231999, version 2 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen. Driftsleder er ansvarlig for at miljøtilladelsen overholdes. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

- 3) Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel og placeret som vist på Bilag 1, Bilag 2a og Bilag 2b.

Tabel 1: Stalde og produktioner på ejendommen ved ansøgt drift. Data fra husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktion og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)
Gl. slagtesvinestald	680	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/67 %)	520	77
Verandastald	622	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/67 %)	540	87
Hestestald	573	Heste. Dybstrøelse	80	14

*Produktionsareal (%) er beregnet som: $\text{Produktionsareal (m}^2\text{)} / \text{Staldstørrelse (m}^2\text{)} * 100$

- 4) Den nye møddingsplads på 36 m² skal placeres som vist på Bilag 1.
- 5) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel og placeret som vist på Bilag 1.

Tabel 2: Opbevaringslagre ved ansøgt drift. Data fra husdyrgodkendelse.dk

Navn	Lagertype	Areal (m ²)	Dimension (m ³)
Gyllebeholder 1	Flydende	366	Ca. 1500
Gyllebeholder 2	Flydende	329	Ca. 1500
Mødding	Fast	36	

- 6) Øvrige anlæg skal være placeret som vist på Bilag 1.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 7) Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
- 8) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra stalderne skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Lugtgener

- 9) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støigener

- 10) Bidraget fra landbruget til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdierne i nedenstående tabel.

Tabel 3: Vejledende Støjgrænser fra i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat. alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A)

Ovennævnte støjgrænser gælder for den samlede støj mængde fra ejendommen, dog er markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner ikke omfattet.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at vilkårets fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støvgener

- 11) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Lysgener

- 12) Ved evt. ny belysning eller renovering af eksisterende udendørs belysning ved staldanlægget, skal belysningen forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time, eller så lang tid der arbejdes på pladserne udenfor bygningerne. Et alternativ kan være, at der manuelt slukkes efter endt arbejde.
- 13) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Fluer og skadedyr

- 14) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.

- 15) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Miljøstyrelsen²

Kemikalier, olier og andre stoffer

- 16) Beholdere med kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at det ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til opsamlingsbeholder skal straks opsamles.
- 17) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 18) Olie og diesel skal opbevares i overjordiske beholdere på støbt plads med tæt bund uden afløb, så spild kan opsamles.
- 19) Tankning af brændstof skal ske under opsyn.

Spildevand

- 20) Fra befæstede arealer og spiltovspladsen må der ikke ske overfladeafstrømning med forurenende stoffer til det omgivende terræn. Eventuelt spild skal opsamles straks.
- 21) Eventuel vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation (græsdekke).
- 22) Tagbrønde og tætsluttende tagedløb skal sikres, så overfladeafstrømning med forurenende stoffer ikke ledes til regnvandsledningen.

Energi- og vandforbrug

- 23) Staldanlæggets el- og vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.
- 24) Der skal skiftes til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, efterhånden som der er behov for udskiftning.

Egenkontrol

- 25) Der skal foreligge en skitse over hestestalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet.
- 26) El-, vand- og dieselforbrug skal registreres en gang om året.

Risikoforhold

- 27) Der skal altid forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget. Den skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum én gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.
- 28) Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

² [retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf \(mst.dk\)](#)

C. Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse og høring af udkastet

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 9. januar 2023 sammen med orientering om høring af udkast til miljøtilladelse, der blev sendt til naboer indenfor lugtkonsekvenszonen og til andre berørte med oplysning om en frist på 2 uger til at kommentere udkastet (jævnfør Husdyrbrugloven § 56 og Forvaltningsloven³ § 19).

Haderslev Kommune har vurderet, at parter/høringsberettiget i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret. Lugtkonsekvenszonen i dette projekt er 509 m.

Både ansøgningen og udkastet kunne ses på [Haderslev Kommunes Høringsportal \(blivhoerhaderslev.dk\)](https://blivhoerhaderslev.dk) fra den 9. januar 2023 til den 23. januar 2023.

Kommunen modtog ingen hørings svar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den 3. februar 2023.

Miljøtilladelsen efter Husdyrbrugloven er offentliggjort på [DMA.mst.dk](https://dma.mst.dk) den 3. februar 2023.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

Ansøger Signe Erlang og Nikolai Skøtt Olsen, Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld.
e-mail: nikolaiskott@gmail.com

Som e-mail med vedhæftet fil:

Ansøgers konsulent: LandboSyd, v/ Henriette Fries hef@landbosyd.dk / Ulla Pallesen upa@lanbosyd.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København. dnhaderslev-sager@dn.dk
Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 København K. info@rgo.dk
Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. sesyd@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V. ae@ae.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. fbr@fbr.dk
Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens. Bent.Karlsson1@outlook.dk
Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive. mri@fleggaard.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. post@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev. haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Hvem kan klage - Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jævnfør Husdyrbruglovens § 76. Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

³ Forvaltningsloven – Bekendtgørelse af forvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014.

Hvor skal der klages - Der skal klages via den elektroniske klageportal, se vejledning på [Den elektroniske klageportal](#). Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist - Klagefristen er fire uger fra den dag, miljøtilladelsen er meddelt, dermed frem til **den 3. marts 2023**. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jævnfør Husdyrbruglovens § 79. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune på klageportalen.

Gebyr - Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Opsættende virkning - Haderslev Kommune kan oplyse, at det af Husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Civilt søgsmål - Et eventuelt sagsanlæg skal jævnfør Husdyrbruglovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Der skal anlægges sag via den elektroniske selvbetjening, se vejledning på [Den elektroniske selvbetjening](#).

Henvendelse til Ankestyrelsen - Der kan rettes henvendelse til Ankestyrelsen, hvis kommunes sagsbehandling ønskes vurderet. Telefon: 33 41 12 00. E-mail: ast@ast.dk

D. Miljøteknisk beskrivelse

Ansøgers beskrivelse og kommunens vurdering danner grundlag for de vilkår, der er angivet i Afsnit B. Haderslev Kommunes vurderinger foretages på grundlag af ansøgersøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger samt Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget. Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Generelt

Ansøger oplyser at *ansøgningen om miljøtilladelse indsendes for at få godkendt den nuværende produktion, efter de nugældende regler, hvor tilladelsen omhandler produktionsarealer og ikke antal dyreenheder. Derudover ønsker ansøger at opføre en møddingsplads med opsamlingsbeholder.*

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til nærliggende natur er overholdt og husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission. Beskyttelsesniveauerne for lugt er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone, ligesom alle afstandskrav er overholdt.

Haderslev Kommunes vurderer at der stilles vilkår om, at det er den driftsansvarlige for anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. For at sikre at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

Indretning og drift

Ansøger oplyser følgende: *Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudrift og driften for 8 år siden.*

Nudriften og 8 årsdriften

Den nugældende produktionstilladelse er en anmeldelse fra den 15. september 2015 til:

- 4.440 Slagtesvin (30-118 kilo)
- 2 heste (300-500 kilo)

Den tilladte produktion fremgår af tabel 1 nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegløende	Produktionsareal (m ²)
Gl. Slagtesvinestald	680	Mekanisk ventilation	6 m	(#481173) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	520
Veranda stald	622	Blandet ventilation	6 m	(#481175) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	540
Hestestald	573	Naturlig ventilation	3 m	(#481966) Heste. Dybstrøelse	0	80
Sum						1140

Tabel 1: Stalde, bygningsstørrelse, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype samt produktionsareal i nudrift og 8 årsdrift Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Produktionsarealerne fremgår af bilag 2a samt af tabel 2 nedenfor. Der søges udelukkende til produktion i de eksisterende stalde og på de eksisterende produktionsarealer, hvorfor den ansøgte drift er identisk med produktionen i nudrift og 8 årsdrift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegløende	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Gl. Slagtesvinestald	680	Mekanisk ventilation	6 m	(#481169) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	520
Veranda stald	622	Blandet ventilation	6 m	(#481170) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	540
Hestestald	573	Naturlig ventilation	3 m	(#481171) Heste. Dybstrøelse	0	80
Sum						1140

Tabel 2: Stalde, bygningsstørrelse, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype samt produktionsareal i ansøgt drift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Haderslev Kommune vurderer, at fordeling af produktionsareal og dyretype i ansøgningen er i overensstemmelse med nudrift og 8 års drift. Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde samt opbevaringslagre til husdyrgødning. Der etableres ny møddingsplads. Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af

Figur 1 og Bilag 1: Situationsplan.

Figur 1: Situationsplan med placering stalde og opbevaringslagre. Se også Bilag 1: Situationsplan⁴.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Tilladt produktionsareal

- Gammel slagtesvinestald - Eksisterende stald med 520 m² produktionsareal, svarende til 77 % af bruttoarealet på 680 m².
 - Dyretype slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 % / 67 %).
- Slagtesvinestald - Eksisterende verandastald med 540 m² produktionsareal, svarende til 87 % af bruttoarealet på 622 m².
 - Dyretype slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 % / 67 %)
- Hestestald - Eksisterende stald med 80 m² produktionsareal, svarende til 14 % af bruttoarealet på 573 m².
 - Dyretype heste, dybstrøelse.

Tilladt gødningsopbevaringsareal

- Gyllebeholder 1, eksisterende med overfladeareal på 366 m² ca. 1500 m³
- Gyllebeholder 2, eksisterende med overfladeareal på 329 m², ca. 1500 m³
- Ny Mødding på 36 m² gødningsopbevaringsareal til fast husdyrgødning.

⁴ Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmbort, WMS – tjeneste.

Andre anlæg

- Eksisterende maskinhuse og foderlade (tre bygninger)
- Eksisterende ridebane
- Eksisterende spiltovplads
- Eksisterende silo til foder
- Eksisterende silo til afgrøder
- Eksisterende udleveringsrampe

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen. Skitse af produktionsarealerne til slagtesvin kan ses i Bilag 2a og 2b.

Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i hestestalden, stilles der vilkår om, at der skal foreligge en skitse over stalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet. Det samlede produktionsareal på 80 m² må ikke overstige 14 % af staldens bruttoareal på 573 m². Skitsen kan anvendes ved kommunens tilsyn på ejendommen.

Husdyrbrugets beliggenhed

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven gælder for etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening.

Afstandskravene i henhold til §§ 6, 7 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug måles til kanten af de pågældende bygninger.

Ansøger oplyser at

- *eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,*
- *område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,*
- *en nabobeboelse*

Haderslev Kommune vurderer at ændringen af husdyrbruget sker indenfor rammerne af det eksisterende anlæg. Der udvides ikke med yderligere produktionsarealer i de eksisterende bygninger, men der etableres ny møddingplads. Det er derfor relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 i forhold til møddingspladsen. En oversigt over afstande fra møddingsplads på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 ses i

Tabel 4 næste side.

De generelle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 er dermed overholdt. Der stilles ingen vilkår.

Fredninger, beskyttelseslinjer mv.

Det vurderes desuden, at det ansøgte, ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger. En del af matriklen ligger indenfor skov- og kirkebyggelinjer.

Tabel 4: Oversigt over afstande fra møddingsplads på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Husdyr- brugloven	Afstandskrav til	Afstandskrav (m)	Afstand (m)	Bemærkninger om anlæg
§ 6	Byzone eller sommerhusområde (eksisterende eller fremtidigt)	50	3600	Favervrå, Tyrstrup
§ 6	Lokalplan i landzone til bolig, erhverv, rekreative formål og lignende.	50	3200	Institutionsformål
§ 6	Nabobeboelse	50	600	Hjerndrupvej 116
§ 7	Kategori 1 natur	10	8075	Bøg på mor ved Aller Å
§ 7	Kategori 2 natur	10	7800	Overdrev ved Revsø skov
§ 8	Vandforsyningsanlæg (ikke almen vandforsyning)	25	1050	Boring DGU 142,58
§ 8	Vandforsyningsanlæg (almen vandforsyning)	50	> 3500	Bjerndrup Vandværk
§ 8	Vandløb, dræn og søer > 100 m ²	15/100*	205	Sø mod NØ
§ 8	Offentlig vej, privat fællesvej	15	550	Hjerndrupvej
§ 8	Levnedsmiddelvirksomhed	25	-	Ikke relevant
§ 8	Beboelse på samme ejendom	15	55	Stuehus
§ 8	Naboskel	30	160	Skel mellem matrikel 59 og 261

* Ved etablering af anlæg til flydende husdyrgødning skal der være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m²

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøger oplyser følgende: *Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagt område ved Christiansfeld i Haderslev Kommune.*

Ifølge kommuneplan for Haderslev Kommune ligger husdyrbruget indenfor områder, med følgende udpegninger:

Bevaringsværdige landskaber

Delvis skovrejsningsområde uønsket

Området omkring husdyrbruget er kendetegnet ved et overvejende fladt landbrugslandskab. Oplevelsen af landskabet varierer og er tæt knyttet til områdets hegn der sammen med få små bevoksninger inddeler det intensivt dyrkede landskab i mellemstore til store enheder. Ejendommens bygninger ligger samlet vest for stuehuset.

Vurdering af landskabelige forhold

Der sker med ansøgningen ingen bygningsmæssige ændringer der har betydning for landskabet.

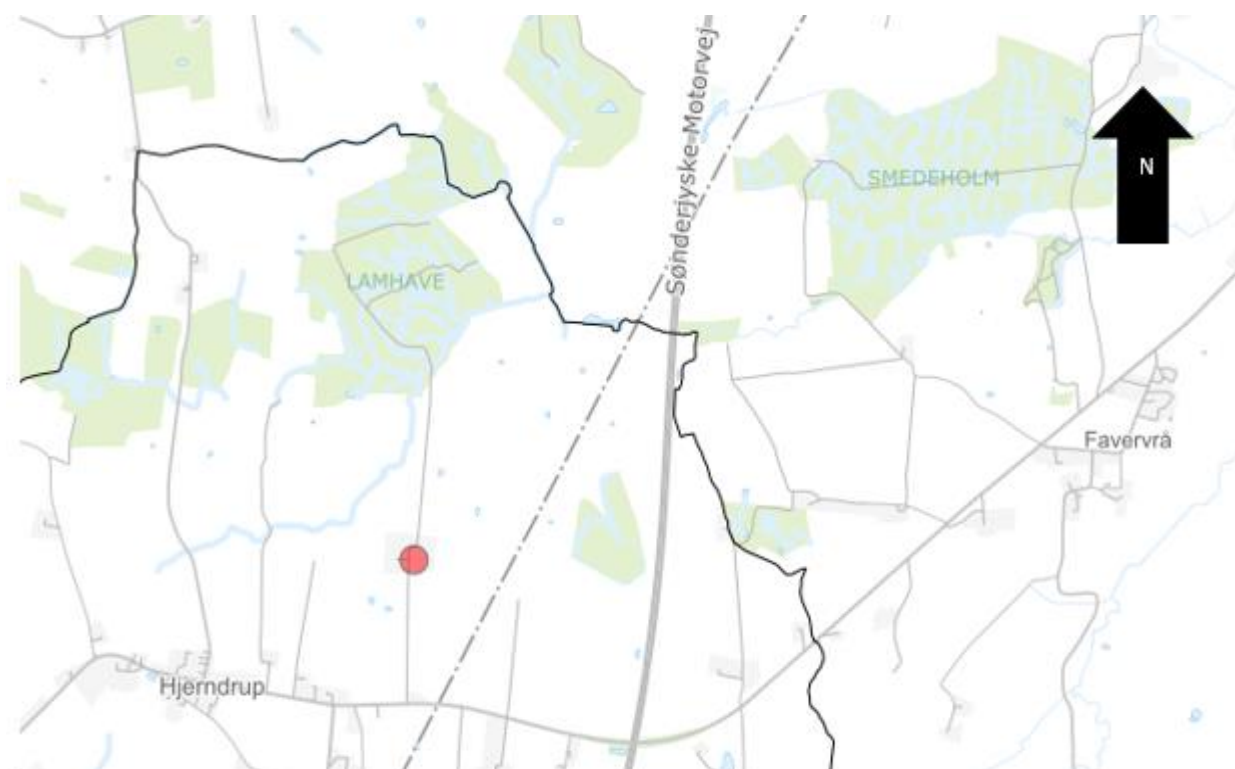
Haderslev Kommune vurderer at de landskabelige forhold er relevant at behandle idet der med denne miljøtilladelse godkendes ny møddingplads.

Område

Anlægget ligger ca. 1,7 km vest for den sønderjyske motorvej og ca. en halv kilometer syd fra Lammehave. I kommunens landskabskarakteranalyse ligger ejendommen i karakterområdet, K7 Moltrup Småbakket Landbrugslandskab. De bærende karaktertræk er det bakkede landskab med mange naturtyper som skov, vandhuller, søer, mose og overdrev – og de dyrkede marker ved overdrev. Området opleves som komplekst og

især i den vestlige del visuelt uroligt. Dette skyldes den visuelle og støjmæssige påvirkning fra områdets teknisk anlæg, herunder E45, der gennemskærer området.

Med hensyn til landskabstype, ligger ejendommen og det ansøgte i områdeudpegningen "Husmandslandskab". Her bør der ikke placeres beplantningsstrukturer eller byggerier der slører oplevelsen. Det vurderes at det ansøgte projekt kan indpasses i landskabets skala, da den nye mødding opføres i umiddelbar tilknytning til det nuværende bygningssæt.

Figur 2: Husdyrbrugets placering (rød prik ●)

Kommuneplanen

Ejendommens beliggenhed i forhold til kommuneplanens landskabelige udpegninger fremgår af tabellen nedenfor/næste side.

Som det ses af nedenstående tabel, ligger husdyrbruget i områdeudpegningerne: 'Særligt værdifulde landbrugsområder' og 'Bevaringsværdige landskaber'.

Det vurderes at etablering af den nye møddingsplads er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer, da det sker i landbrugets interesse samt at møddingens placering er i umiddelbar tilknytning til det nuværende bygningssæt.

Synlighed og alternativ placering

Møddingspladsen etableres i grå beton i tilknytning til hestestalden og vurderes ikke at påvirke synsindtrykket væsentligt. Det vurderes, at hestestald og møddingsplads fremstår som en naturlig del af landbruget.

Ansøger har ikke oplyst om alternativ placering af møddingspladsen. Haderslev kommune vurderer at møddingspladsen placering i tilknytning til hestestalden er oplagt.

Tabel 5: Landskabelige udpegninger

Kommuneplan	Udpegning	Uddrag af retningslinje	Anlæg inden for udpegning
3.1.1	Særligt værdifulde landbrugsområder	Landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt	Ja
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som forhindrer genskabelse af det naturlige vandstands niveau.	Nej
3.4.1	Naturområder, herunder særligt værdifulde	Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, stilles krav om udlægning af nye områder.	Nej
3.4.2	Økologiske forbindelser, herunder potentielle	Etablering af nye større anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.	Nej: anlæg Ja: matrikel
3.4.3	Internationale naturbeskyttelsesområder (NATURA2000)	Skal friholdes for aktiviteter og anlæg, der kan forringe naturtyper og levesteder.	Nej
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg. Hvor det tillades, skal placering og udformning tilpasses til landskabet.	Ja
3.5.2	Større sammenhængende landskaber	Friholdes for byggeri, der slører de visuelle og landskabelige sammenhænge. Placering og udformning skal tilpasses til landskabet.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Bebyggelse må ikke sløre eller ødelægge landskabstrækkene, deres overgange og sammenhæng.	Nej
3.5.4	Kystnærhedszonen	Funktionelt begrundet byggeri skal placeres bag ved eksisterende byggeri eller placeres på de påvirker kystlandskabet mindst mulig.	Nej

Samlet vurdering

Da der er tale om produktionsarealer i de eksisterende anlæg og en ny møddingsplads, vurderes det, at der ikke er noget, der strider imod væsentlige interesser eller tilsidesætter Kommuneplanens retningslinjer. Det ansøgte vil ikke ændre den visuelle oplevelse af landskabet og vil ikke være i strid med Kommuneplanens retningslinjer.

For at fastholde det ansøgte er der stillet vilkår til placering af møddingplads.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Ansøger oplyser: Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning fremgår af tabel 3, og er identisk i 8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift.

Husdyrbrugets gyllebeholdere er etableret i hhv. 2002 og 1991, og har en kapacitet på 3.046 m³.

Ansøger ønsker at opføre en ny møddingsplads. I husdyrgodkendelse.dk er møddingspladsen angivet til 36 m². Ansøger etablerer møddingspladsen med 1 meter mur og med de lovmæssige fald mod afløb. Afløbet ledes til en opsamlingsbeholder der graves ned i forbindelse med møddingspladsen. Opsamlingsbeholderen vil løbende blive tømt med en slamsuger, og overfladevandet bringes over i gyllebeholderne.

Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik		Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift						
Gyllebeholder 1	Flydende					366
Gyllebeholder 2	Flydende					329
Mødding	Fast					36
Nudrift						
Gyllebeholder 1	Flydende					366
Gyllebeholder 2	Flydende					329
8 års drift						
Gyllebeholder 1	Flydende					366
Gyllebeholder 2	Flydende					329

Tabel 3: Ejendommens husdyrgødningsofopbevaring. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Med ovenstående opbevaringsanlæg, er der i bilag 5 beregnet en opbevaringskapacitet svarende til 10,3 måneder.

Ifølge § 10 i husdyrgødningsofobekendtgørelsen⁵ vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsofobehandlingen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsofobehandlingen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16b miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Haderslev kommune vurderer at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen.

For at forebygge og undgå spild i forbindelse med håndtering af gylle stilles der vilkår om rengøring og opsyn.

Foderopbevaring

Ansøger oplyser der fodres på husdyrbruget med hjemmeblandet tørfoder ved slagtesvinene. Foderforbruget er tilpasset den enkelte dyretype, hvorfor der kun benyttes den mængde, der er behov for, og foderspildet er minimalt.

Al foderopbevaring sker indendørs i foderlade og tårnsilo. Eventuelt spild opsamles straks og hældes i gyllebeholdere, hvilket minimerer risikoen for skadedyr og lugtgener. Den eksisterende tårnsilo er etableret i 2012 med kapacitet på 95 m³.

Haderslev Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om foderopbevaring.

Naturvurdering

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlig påvirkning af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokalitet for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter).

I Tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

⁵ Husdyrgødningsofobekendtgørelsen. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning – BEK nr. 2243 af 29/11/2021

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL6 (dvs. større end 2,500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ⁶): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
⁶ Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 240 af 13/03/2019

Tabel 7: Oversigt over mer- og totaldeposition til de udpegede naturområder. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
11, §3, Eng, nord for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,2
10, §3, Eng, vest for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,7
9, K3, Skov (gl. skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,5
8, K3, Lavt skov (gl skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
7, K3, Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
6, K3, Lamhave (gl skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4
5, K3, Mose i Loft skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
4, K3, Mose nord for Lavtskov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
3, K3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2, K2, Overdrev ved Revsø Skov	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
1, K1, Bøg på mor ved Aller Å	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 6 viser de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur. Ud fra tabel 7 som er en oversigt over mer- og totaldeposition til de udpegede naturområder omkring Hjerndrupvej 104, kan vi konstatere at til trods for totaldeposition, så er merdepositionen 0,0 kg N/ha/år og dermed påvirker projektet ikke naturen.

Haderslev Kommunes vurdering

I Bilag 4 har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Naturvurdering - Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden, og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Hele naturvurderingen kan ses i bilag 4.

Haderslev Kommune har vurderet at:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld.

- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag.
- Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Lugtgener

Ansøger oplyser at *Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Hjerndrupvej 116, mens nærmeste samlede bebyggelse udløses af Hjerndrupvej 122. Det nærmeste lokalplanlagte område er området ved Tagkærgaard.*

Den nærmeste byzone er Tyrstrup ved Christiansfeld, hvortil der er 3,5 kilometer.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug indenfor 100 meter fra nærmeste enkeltbolig eller indenfor 300 meter fra nærmeste samlet bebyggelse eller byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Hjerndrupvej 116 	0	FMK	121,8	121,8	524,8	Ja
Hjerndrupvej 122 	0	NY	252,7	227,5	664,8	Ja
Lokalplan, OMR. INSTITUTIONSFORMÅL, TAGKÆRGAARD 	0	NY	252,7	252,7	3305,5	Ja
Favervrå, Tyrstrup 	0	FMK	385,2	385,2	3697	Ja

Tabel 9: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og nærmeste sommerhusområde. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 9 viser at lugtgenekriteriet er overholdt i alle tre tilfælde.

Haderslev Kommunes vurdering

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone. Lugten fra staldene er beregnet til i alt 46.132 OU/s.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand), er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Haderslev kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper er korrekte.

Tabel 8: Afstand og lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig, Hjerndrupvej 116	0	NY	126	526	Ja
Samlet bebyggelse, Hjerndrupvej 122	0	NY	318	664	Ja
Byzone, Christiansfeld (Favervrå, Tyrstrup)	0	NY	481	3696	Ja

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er ejendommen Hjerndrupvej 116, der ligger 500 meter sydvest for staldanlægget. Nærmeste samlet bebyggelse er landsbyen Hjerndrup sydvest for anlægget og udløses af nabo i Hjerndrupvej 122, der ligger ca. 630 m sydvest for staldanlægget. Nærmeste byzone er Christiansfeld, der ligger ca. 3,7 km øst for ejendommen.

Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ikke anvendt teknologi til at reducere lugt fra husdyrbruget.

Konsekvensafstanden er beregnet til 509 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejds gange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af ejendommens anlæg med på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

På baggrund af overstående vurderes det, at der vil ikke være væsentlige lugtgener fra husdyrbruget, samt at husdyrbruget kan etableres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

Støjklider og rystelser

Ansøger oplyser: *De primære støjklider på husdyrbruget forventes at komme fra dyrene i forbindelse med modtagelse og udlevering, ventilationsanlæg og transporter.*

Den ældre slagtesvinestald (BBR 2) er isoleret og der er temperaturstyring på ventilationen, således at der udelukkende ventileres efter behov. Den nyere stald (BBR 7) er en verandastald med naturlig ventilation. Pasning af dyrene sker for lukkede døre, hvorfor der ikke forventes væsentlige støjgener fra dyrene.

På ejendommen er der et foderblandingsanlæg, som er placeret indendørs i laden (BBR 4). Håndteringen af foder sker (indendørs) herfra og derved mindsker støjgenerne på ejendommen. Derudover kan der i høstperioden forekomme støj ved korntørring i tårn siloen og i planlagret.

Transporter vil som udgangspunkt ske i hverdagene i tidsrummet fra 7.00 til 17.00, og vil være af kort varighed.

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte ændring af dyreholdet. Kilder kan for eksempel være gyllepumper, traktorer samt andre maskiner.

Vurdering af rystelser og vibrationer

Forekomst af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne. Vurdering af rystelser i forhold til transporter er beskrevet under punkt 3.8.5.

Haderslev Kommune vurderer at ansøger har oplyst om de væsentligste støj- og vibrationskilder. De mest støjende aktiviteter vurderes at foregå i dagtimerne og levering af svin vil foregå fra vestsiden af bygningerne, der ligger i god afstand fra nabobeboelser. På baggrund af ejendommens lokalisering, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Støj fra intern transport indgår også i vurderingen.

Haderslev Kommune vurderer, at den samlede støj fra ejendommen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse. De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at støj fra brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Med baggrund i ansøgers oplysninger om vibrationskilder, vurderes det, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser

Støvgener

Ansøger oplyser at *i forbindelse med husdyrproduktionen vil den primære kilde til støv være forbundet med transporter rundt på ejendommen, hvor støv fra underlaget hvirvles op, særligt i tørre perioder.*

Alt foder håndteres indendørs, hvorfor der ikke forventes støvgener herfra.

Der forventes ligeledes ikke væsentlige støvgener fra dyrene. Der er (mulighed) for overbrusning i alle stalde, således at eventuelt støv ville kunne minimeres herved.

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboer da afstanden fra husdyrbruget til naboerne er stor.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter, generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Haderslev Kommune vurderer at en væsentlig kilde til eventuelle støjgener kan være håndtering af hø og halm, indblæsning af foder, samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Ejendommen ligger langt fra nærmeste naboer og grusvejen til husdyrbruget ligger ca. 170 meter fra nærmeste naboejendomme, der ikke er ejet af ansøger. Støvende aktiviteter på ejendommen og kørsler på grusvejen vurderes derfor ikke at medføre støjgener for naboer. Af hensyn til generel forebyggelse af støv, stilles der vilkår om at fodersilo skal være indrettet, så støjgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Lysgener

Ansøger oplyser: *Der er kun mindre udvendig belysning på driftsbygningerne og ingen lys projektør på ejendommen. I forbindelse med anlæg af ridebanen, vil der ikke blive opsat lys på den.*

Haderslev Kommune vurderer, at de angivne lyskilder ikke vil være væsentlig indvirkning eller gener for omkringboende idet der kun er få steder på ejendommen med udendørsbelysning,

For at fastholde fokus på at undgå lysgener stilles der vilkår til slukning af udendørs belysning og at lys ikke må være til væsentlig gene.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser: *Der benyttes rovfluer i stalden som forebyggelse mod fluer.*

Alt foderopbevaring sker indendørs, og eventuelt spild opsamles straks, hvilket minimerer risikoen for skadedyr. Rottebekæmpelse sker ved Nomus.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Haderslev Kommunes vurderer, at det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse. Husdyrbrug skal følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af skadedyr på husdyrbrugets anlæg, så disse skadedyr ikke kommer til at genere husdyrbrugets naboer. Link: [retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf](#) (mst.dk).

Konstateres der rotter på ejendommen, er der pligt til at anmelde det til kommunen eller privat aktør, så bekæmpelse kan iværksættes.

Transport, til- og frakørsler

Ansøger oplyser at *Der er en indkørsel til ejendommen, som er markeret på bilag 4. Ansøger ønsker at oplægge vejen, så trafikken ledes vest om ejendommen.*

Tunge transportere såsom levering af dyr, foder og lignende sker typisk i hverdagene i tidsrummet fra 07.00 til 17.00.

Af nedenstående tabel 10 fremgår et skøn af husdyrbrugets transportere. Der forventes med det ansøgte en mindre ændring i antallet af transportere.

Tunge transportere	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af foder og mineraler (lastbil)	52	52
Dieselolie (lastbil)	6	6
Husdyr til og fra ejendommen (traktor og lastbil)	50	50
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet til 30 tons)	96	117
Kørsel med affald (lastbil - dagrenovation)	26	26
Afhentning af døde dyr (lastbil)	26	26
Maksimalt i alt	256	277

Tabel 10: Skønnede antal transportere

Til- og frakørsel sker via indkørslen, og omfatter hovedsageligt lastbiltransporter og traktorer med markredskaber samt personbil-kørsel. Den mindre ændring i antal transporter vurderes ikke at være væsentligt til gene for naboerne, da den nærmeste bolig (Hjerndrupvej 102) er ejet af ansøger.

Der er indkørsel til ejendommen fra Hjerndrupvej og der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold. Indkørslen til husdyrbruget ligger ca. 170 meter fra nærmeste naboejendomme, der ikke er ejet af ansøger.

Det er anslået at antallet af transporter vil stige fra 256 til 277 årligt, som følge af større gylleproduktion, der skal køres væk. Antallet af transporter vurderes ikke at være større end forventeligt.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommens matrikel er omfattet af støjvilkårene, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transporten i øvrigt vil ikke give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Affald

Ansøger oplyser at *Ansøger har en aftale med Meldgaard, der afhenter erhvervsaffald som papir, pap og plast. Alt farligt affald fra husdyrbruget såsom spraydåser, kanyler, lysstofrør, spildolie og batterier kører ansøger til genbrugsstationen.*

Affald opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Herunder er oplistet husdyrbrugets forventede affaldstyper, opbevaringssted, transportør ansøgers skønnede mængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Mængder
<i>Olie- og kemikalieaffald:</i>			
<i>Spildolie</i>	<i>Lade (BBR3)</i>	<i>Ansøger til genbrugsstation</i>	<i>Ca. 150 liter</i>
<i>Spraydåser</i>	<i>Forrum</i>	<i>Ansøger til genbrugsstation</i>	<i>En kasse om året</i>
<i>Batterier - alle typer</i>	<i>Ingen</i>		
<i>Lysstofrør</i>	<i>Forrum</i>	<i>Ansøger til genbrugsstation</i>	<i>En kasse om året</i>
<i>Fast affald:</i>			
<i>Kanyler/medicinrester/emballage</i>	<i>Forrum</i>	<i>Bortskaffes af lejer</i>	<i>En boks om året</i>
<i>Tom emballage (papir/pap)</i>	<i>Meldgård container</i>	<i>Afhentes 3 gange om året.</i>	
<i>Tom emballage (plast)</i>	<i>Meldgård container</i>	<i>Afhentes 3 gange om året.</i>	
<i>Jern og metal</i>	<i>Et sted på ejendommen</i>	<i>Jespers jernhandle</i>	<i>0-1 tons</i>

Tabel 11: Affaldshåndtering og mængder

Vurdering af affald

Generelt vurderes husdyrbrugets fremtidig affaldshåndtering at stemme overens med kommunens erhvervsaffaldsregulativ. Der vurderes ingen større risiko ved håndtering af de nævnte affaldstyper.

Haderslev Kommune vurderer at der er god fokus på affaldshåndtering.

Affald beskrevet i Haderslev Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/> skal håndteres efter denne. Andet affald håndteres efter generelle regler i affaldsaktørbekendtgørelsen og affaldsbekendtgørelsen.

Affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere.

Fast og flydende farligt affald skal opbevares jf. Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Haderslev Kommune. Se mere om reglerne for opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra på: <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/farlig-affald/>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige affaldsstoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af ovenstående regulativ og forskrift.

Det er oplyst, at døde dyr opbevares på spalter med en kadaverkappe over. Det vurderes at være tilfredsstillende med henblik på at undgå lugt og smittespredning.

Jord, grundvand, overfladevand

Ansøger oplyser følgende:

Jord:

På ejendommen er der jævnfør BBR registreret to olietanke på hver 2500 liter og 1200 liter. Olietankene er fra henholdsvis 2010 og 2021, og står på fast og tæt betongulv uden afløb. Et eventuelt spild eller udslip vil hurtigt kunne opspores, og vil blive suget op med blandt andet træspåner, hvorefter det bortskaffes som farligt affald. Det er bedre at stille vilkår om opbevaring, håndtering og bortskaffelse. Skulle der opstå tilfælde, hvor der er risiko for forurening af jord og vandmiljø, vil miljømyndighederne blive tilkaldt.

Der opbevares på ejendommen bekæmpelsesmidler. Disse opbevares i aflåst rum, hvor der er tæt bund uden afløb. Alle bekæmpelsesmidler opbevares i original emballage.

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran af hensyn til jord og grundvand, og der er stillet vilkår herom.

Grundvand:

Vandforbrug

Ejendommen får vand fra Maugstrup vandværk. På ejendommen benyttes der vand som drikkevand til dyrene, samt til vask af stalde og overbrusning. Der er ikke en separat vandmåler på stalden, hvorfor forbruget i stuehuset også er medregnet i det aktuelle forbrug.

I staldene er der drikkeventiler i krybberne, hvilket medfører et minimalt vandspild. Staldene sættes i blød forud for vask af staldene. Der benyttes højtryksrensere med koldt vand i forbindelse med staldvask.

Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med årsregnskab. Af tabel 13 ses det, at husdyrbrugets vandforbrug ligger indenfor normtallene.

Type	Aktuelt forbrug årligt 2021	Minimum forbrug jf. normtal	Maksimum forbrug jf. normtal
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning m.v.	3.352 m ³	5.566 m ³	8.669 m ³

Tabel 13: Vandforbrug

Det vurderes samlet, at husdyrbruget med de beskrevne foranstaltninger minimerer vandforbruget mest muligt, samt at risikoen for udsivning til det omgivende miljø er meget begrænset.

Overfladevand:

Spildevand og restvand

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af ledningsplanen i bilag 4.

Det er ukendt, hvor tagvand fra det eksisterende bygnings sæt ledes hen. Der er afløbsriste i forbindelse med arealer uden for bygningerne. Vaskevand fra slagtesvinestalden og udleveringsrum vil blive ledt i gyllesystemet.

Ansøger har ikke kendskab til, at der er dræn i området, hvor møddingspladsen ønskes etableret. Dræn inden for 15 m fra den nye møddingsplads vil enten blive lagt i faste rør eller omlagt.

Da alle gyllesystemer er lukket, og der er sikring af afløbsristene på ejendommen, vurderes det ikke at give anledning til forurening eller væsentlig påvirkning af miljøet.

Haderslev Kommunes vurdering - Jord

Haderslev Kommune vurderer, at der i tilfælde af opbevaring af råvarer, som eksempelvis olie, kemikalier, skrappe rengøringsmidler med videre, skal stilles vilkår til opbevaring for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Der stilles vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Haderslev Kommunes vurdering – Vand

For at begrænse spild af ressourcer og have fokus på vandforbruget, stiller Haderslev Kommune vilkår om at vedligeholde vandinstallationerne. Det kan den forbindelse anbefales, at der installeres separat vandmåler til driften. I forbindelse med egenkontrol stilles vilkår om at registrere vandforbruget mindst én gang årligt.

Haderslev Kommunes vurdering - Spildevand

På befæstede arealer må der ikke ske oplag af tilskudsfooder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand, hvilket fastholdes med vilkår. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles. Det vurderes at spiltovspladsen kan betragtes som et befæstede areal og her må der ikke ske oplag af gødning m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand, hvilket fastholdes med vilkåret. Placering af spiltovspladsen er markeret med rød cirkel på Bilag 6: Spiltovplads.

For at mindske risikoen for udledning af forurenende stoffer stilles der vilkår om at eventuel vask af maskiner skal foregå med opsamling af vaskevandet eller på vegetation.

Åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb. Tagbrønde og tætsluttende tagnedløb skal sikres, så overfladeafstrømning med forurenende stoffer ikke ledes til regnvandsledningen. Dette fastholdes med vilkår.

Der skal ikke ske ændringer for tagvand fra de eksisterende bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt.

Afløbsplan fremgår af bilag 3.

Energi

Ansøger oplyser: På husdyrbruget benyttes der primært el til belysning, ventilation, gyllepumper samt drift af foderanlæg. Dertil kommer, at det på husdyrbruget også er et korntørringsanlæg.

Det aktuelle elforbrug indeholder ligeledes forbruget fra stuehuset, idet der ikke er separate elmålere tilknyttet til driften. Stuehuset opvarmes med jordvarme. Den ene stald er isolerede, mens verandastalden er åben.

Der benyttes dieselolie i forbindelse med markdriften.

Af tabel 12 fremgår det forventede forbrug af energi på ejendommen,

Type	Aktuelt forbrug årligt 2021	Forbrug jf. normtal	Forventet forbrug
El	58.000 kWh (for 11 måneder)	Ca. 55.000 kWh.	65.000 kWh

Tabel 12: Energiforbrug

Der forventes at være uændret i forhold til det aktuelle forbrug. Husdyrbrugets energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab. Med den forventede produktion, beregnes der ud fra normtallene et årligt elforbrug på cirka 55.000 kWh.

Det aktuelle elforbrug for 2021 dækket kun over 11 måneder i 2021, så det forventede elforbrug for 2021 er på cirka 61.000 kWh. Årsagen til det højere elforbrug skal findes i, at der i normtallene ikke er taget højde for følgende aktiviteter, der medfører et forøget elforbrug:

- Korntørring og korn der beluftes i siloerne og planlager
- Forbrug knyttet til stuehuset

Det beregnede normtalsforbrug tager ikke højde for ejendommens aktiviteter i forbindelse med kornetørring og det private forbrug. Det forventede samlede forbrug, vurderes at være acceptabel for husdyrbruget aktiviteter og størrelse.

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer Haderslev Kommune, at energiforbruget på ejendommen er forventeligt for et produktionsanlæg af denne størrelse og ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet.

For at begrænse spild af ressourcer og have fokus på energiforbruget, stiller Haderslev Kommune vilkår om at vedligeholde elinstallationerne samt at skifte til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, efterhånden som der er behov for udskiftning. I forbindelse med egenkontrol stilles vilkår om at registrere vand- og elforbruget mindst én gang årligt.

Anvendelse af BAT

Ansøger oplyser følgende:

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregningen i denne ansøgning, tager udgangspunkt i de eksisterende stalde og den eksisterende gyllebeholder.

Det samlede BAT-krav for stald og lager er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.775 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er 2.775 kg NH₃-N/år. Det vejledende emissionsniveau er dermed overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2484	291	2775
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2484	291	2775
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 15: Samlet BAT beregning. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunen fastsætte vilkår, der sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT:

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er større end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 2.775 kg NH₃-N/år.

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet BAT menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af det indsendte at, BAT forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Som det ses i tabellen ovenfor, er den faktiske ammoniakemission på 2.775 kg NH₃-N/år og idet det samlede BAT-krav på baggrund af maksimale grænseværdier er beregnet til 2.775 kg NH₃-N/år bliver det vejledende BAT-krav overholdt. De anvendte virkemidler er staldtyperne.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end ammoniakemissionen.

Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af det ansøgte.

Egenkontrol

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I tilladelsen fastsættes derfor egenkontrollvilkår om at der skal være dokumentation for, at el- og vand- og dieselforbrug registreres. Der er tillige et vilkår om at der ved tilsyn skal foreligge en skitse over hestestalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet. Det samlede produktionsareal på 80 m² må ikke overstige 14 % af staldens bruttoareal på 573 m².

Risikoforhold

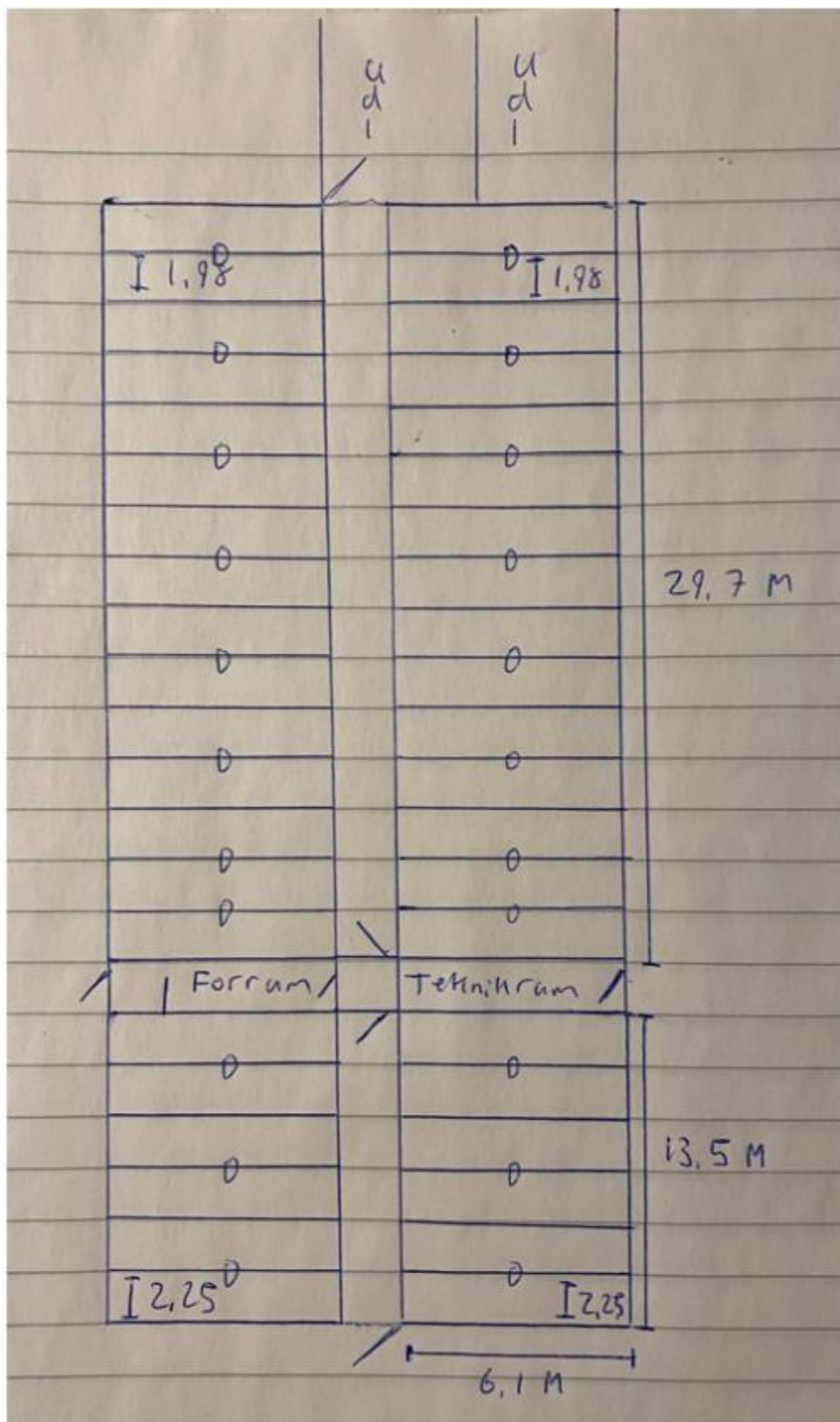
Ansøger har i forbindelse med et opstartsmøde oplyst, at der vil blive udarbejdet en beredskabsplan.

Haderslev Kommune vurderer at idet ansøger har fokus på en beredskabsplan, kan det fastholdes med vilkår. Der stilles vilkår til at der skal altid forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget. Den skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum én gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2b: Produktionsarealer (gammel slagtesvinstald)

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Naturvurdering

Resumé

Plantefund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Hjerndrupvej 104.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Ansøgers tekst mht. natur

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlig påvirkning af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokalitet for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter).

I tabel 9 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

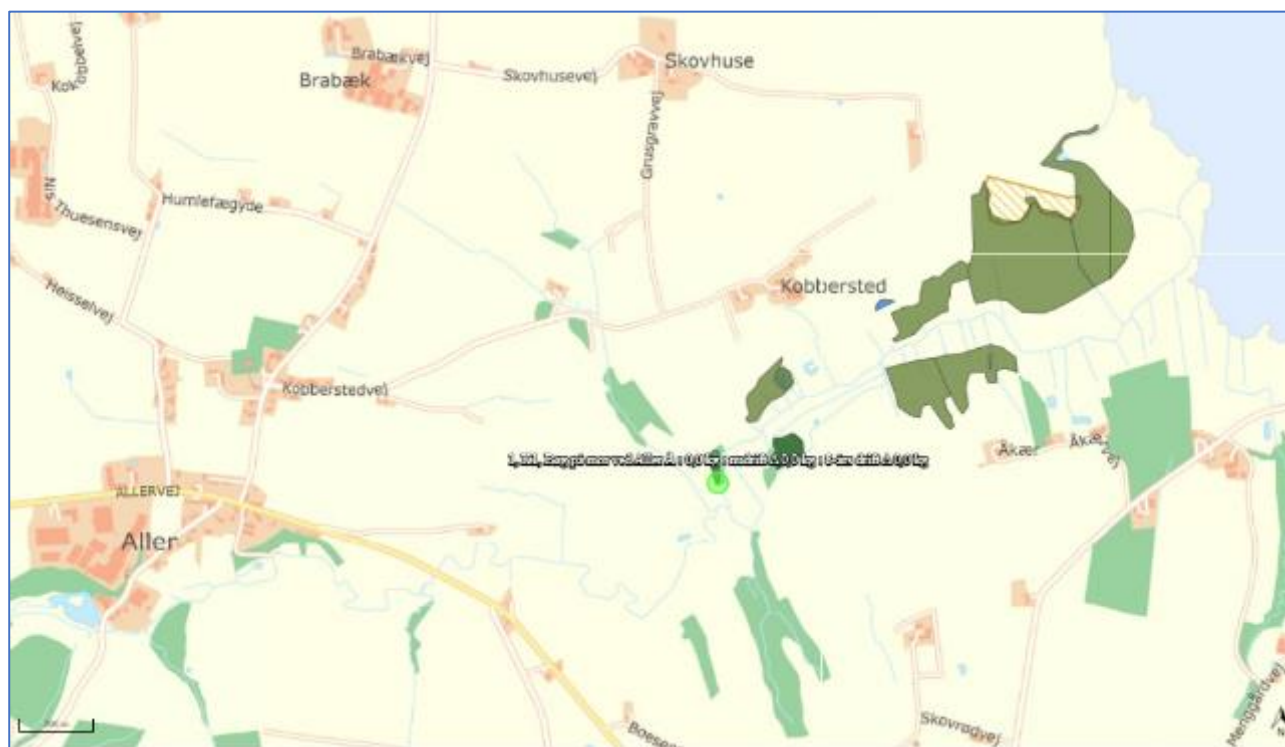
Tabel 9: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL7 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder,	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det

⁷ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 240 af 13/03/2019

	<p>moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove.</p> <p>For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og</p> <p>1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,</p> <p>2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), eller</p> <p>3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.</p>	<p>nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år</p>
<p>Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniak-følsomme.</p>	<p>Kan fx være enge, strandenge og søer</p>	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Det nærmeste kategori 1 naturområde som indgår i Natura2000 område, ligger cirka 8 kilometer nordøst for husdyrbruget, og er "Bøg på mor" (se figur 3). Naturområdet har en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

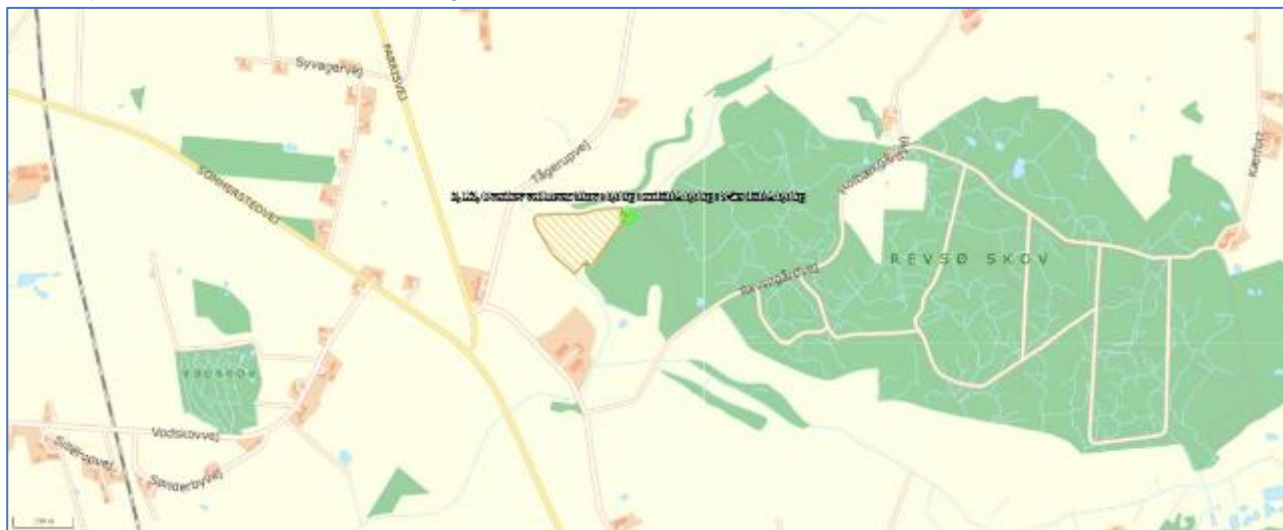

Figur 3: Kortudsnit der viser placering af nærmeste ammoniakberegningsspunkt til kategori 1 natur.

Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev, der ligger cirka 7 kilometer vest for husdyrbruget (se figur 4). Totaldepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år.

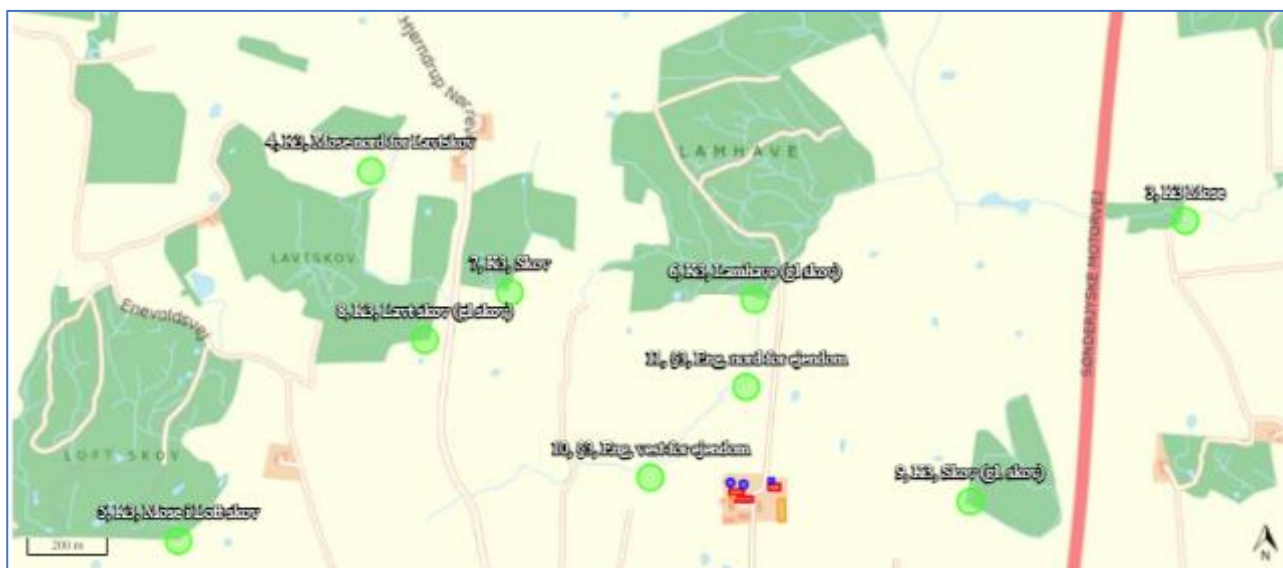

Figur 4: Kortudsnit der viser placering af nærmeste ammoniakberegningsspunkt til kategori 2 natur.

Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 3 natur og §3 områder

Af figur 5 nedenfor fremgår de nærmeste kategori 3 naturområder, samt de nærmeste §3 registrerede naturområder.

Figur 5: Kortudsnit der viser placering af de nærmeste ammoniakberegningsspunkter til kategori 3 natur samt §3 natur.

Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Den samlede merdeposition til de udpegede kategori 3 naturområder og §3 naturtyper er 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudriften og 8 års driften. Årsagen til at der ikke sker nogen merdeposition er, at der med ansøgningen ikke sker nogen ændringer eller udvidelse af det eksisterende husdyrbrug.

Nedenfor i tabel 10 ses de beregnede ammoniakdepositioner til de udpegede naturområder.

Tabel 10: Oversigt over mer- og totaldeposition til de udpegede naturområder. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
11, §3, Eng, nord for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,3
10, §3, Eng, vest for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,0
9, K3, Skov (gl. skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6
8, K3, Lavt skov (gl skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
7, K3, Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
6, K3, Lamhave (gl skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,5
5, K3, Mose i Loft skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
4, K3, Mose nord for Lavtskov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
3, K3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2, K2, Overdrev ved Revsø Skov	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
1, K1, Bøg på mor ved Aller Å	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

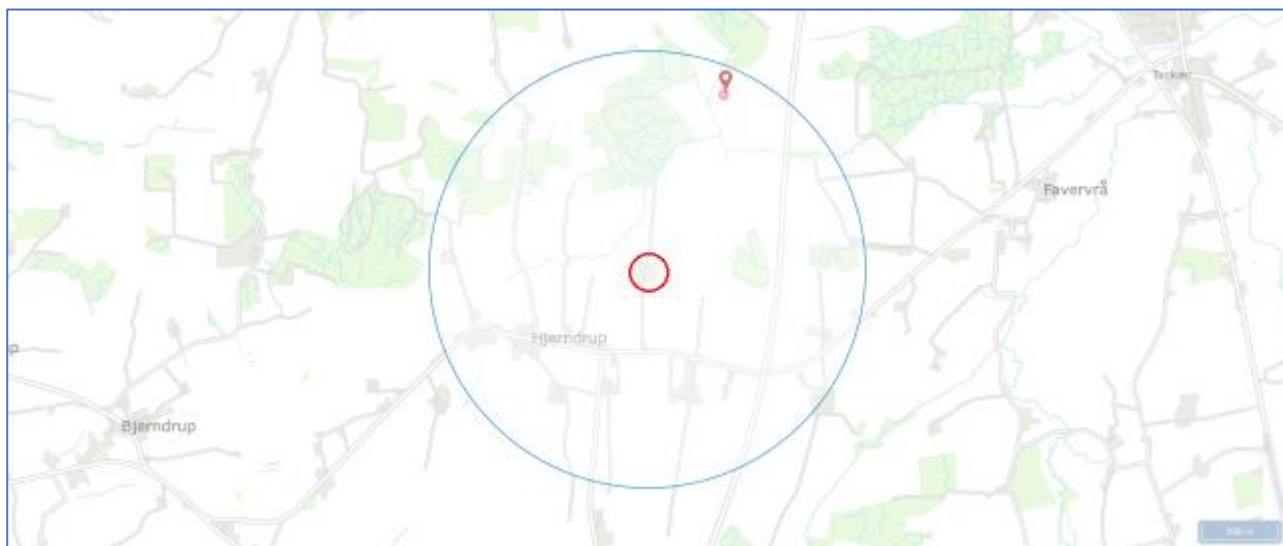
Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er i forbindelse med denne ansøgning, gennemgået følgende materiale, for at klarlægge mulige levesteder for Bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget på Hjerndrupvej 104, hvor det samlede resultatet fremgår af tabel 11:

- "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 - Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" ⁸
- "Videnskabelig rapport fra DCE – National Center for Miljø og Energi nr. 50"⁹ fra 2013, med overvågning af arter fra 2004 til 2011.
- Danmarks Miljøportals naturdata – med registreringer af arter

På Danmarks miljøportal registreres arter der er fundet i forbindelse med myndighedernes naturovervågning. Søgningen viser, at der er fundet løvfrø cirka 1 km fra husdyrbruget (se figur 6).

Figur 6: Registreringer i Naturdata af mulige levesteder for Bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget. Husdyrbruget er markeret af rød cirkel.

Kilde: <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>

⁸ <https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

⁹ <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Tabel 11: Mulige Bilag IV arter, der kan have levesteder i nærheden af husdyrbruget

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Brun flagermus	Nyctalus noctula	DMU nr. 635
Trolldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU nr. 635
Pipistrelflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU nr. 635
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU nr. 635
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU nr. 635
Birkemus	Sicista betulina	DMU nr. 50
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Løvfros	Hyla arborea	DMU nr. 635, DMU nr. 50, Naturdata
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU nr. 635
Butsnudet frø	Rana temporaria	DMU nr. 50
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU nr. 635, DMU nr. 50

Biologisk mangfoldighed

Ifølge Haderslev Kommunes kommuneplan skal naturområderne sikres et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv. Hvis der helt undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, som forringer et naturområde, skal der stilles krav om udlægning af nye naturarealer, så naturværdierne samlet set bliver fastholdt eller forbedret. Dette gælder også for byggeri eller arealanvendelse, som finder sted uden for selve naturområdet, hvis det påvirker naturområdet.

Som det fremgår af nedenstående figur 7, ligger ejendommen udenfor områder, der er udpeget som Områder med særlige værdifulde naturområder, Potentielle naturbeskyttelsesområder, Økologiske forbindelser og naturområder.

Figur 7, Kort over Haderslev Kommuneplans områder, der skal øge den biologiske mangfoldighed.

Vurdering af ammoniak til naturområder

Ammoniaktotaldepositionen til det nærmeste kategori 1-natur er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kravet til en totaldeposition på maksimalt 0,2-0,7 kg N/ha/år er således overholdt.

Det nærmeste kategori 2-naturområde har en beregnet totaldepositionen 0,0 kg N/ha/år. Kravet til en totaldeposition på maksimalt 1 kg N/ha/år er således overholdt.

Da alle kategori 3- og § 3 områderne har en beregnet merbelastning på under 1 kg N/ha/år, vurderes det generelt ikke at kunne medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 naturområde (naturområder uden for Natura 2000 områder).

Det vurderes at potentielle bilag IV-arter vil findes i forbindelse med de registrerede § 3 arealer og ammoniakfølsomme skove. Da den beregnede merdeposition er på 0,0 kg N/ha/år, vurderes merdepositionen ikke at kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende naturområder, og derved ikke give anledning til at arternes yngle- og rasteområder beskadiges eller ødelægges.

Husdyrbruget ligger uden for områder, hvor Haderslev Kommune vil øge den biologiske mangfoldighed jf. kommuneplanen.

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven¹⁰ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹¹ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i BEK².

Tabel 12: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Bøg på mor ved Aller Å	Ca. 8,2 km SV	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev ved Revsø Skov	Ca. 7,8 km Ø	0	0	0
<i>Kategori 3</i>				
Mose	Ca. 1,4 km SV	0	0	0,1
Mose nord for Lavtskov	Ca. 1,3 km SØ	0	0	0,1
Mose i Loftskov	Ca. 1,6 km Ø	0	0	0,1
Lamhave (gl. skov)	Ca. 500 m N	0	0	0,5

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

¹¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 2225 af 27/11/2021

Skov	Ca. 870 m SØ	0	0	0,3
Lavt Skov (gl skov)	Ca. 1 km SØ	0	0	0,2
Skov (gl skov)	Ca. 600 m V	0	0	0,6

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er bøg på mor ved Aller Å, som findes ca. 8,2 km SV for det ansøgte projekt. Bøg på mor ved Aller Å modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at bøg på mor ved Aller Å ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev ved Revsø Skov, som ligger ca. 7,8 km øst for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 *stk. 2-5* i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er Lamhave (gl skov), som ligger ca. 500 m nord for anlægget. Lamhave modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på 0 kg N/ha i forbindelse med udvidelsen og en samlet deposition på 0,5 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers tekst. Der ligger desuden flere kategori 3 naturområder tæt på anlægget som består af diverse moser og skovområder se tabel 1. Det vurderes at disse områder alle modtager en merdeposition på mindre end 0,2 kg N/ha og en totaldeposition på mindre end 0,4 kg N/ha. Da områderne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at tilstanden af områderne nævnt i tabel 1 ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens¹² § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens¹³ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

¹² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 1392 af 04/10/2022

¹³ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

Tabel 13: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
§3 Eng nord for ejendommen	Ca. 300 m N	0	0	1,3
§ 3 Eng vest for ejendommen	Ca. 330 m V	0	0	2,0

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er to enge, som ligger hhv. ca. 300m nord for anlægget og 330 m vest for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Engene modtager en merdeposition af ammoniak på hhv. 0,0 kg N/ha/år og 0,0 kg N/ha/år fra anlægget. Der findes desuden en række søer i nærheden af anlægget, som alle ligger længere væk. De modtager derfor også en merdeposition af ammoniak på 0 kg N/ha/år fra anlægget. Alle søerne modtager altså en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Se ovenstående tabel 2. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁴ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes ramsarområder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier*

Tabel 14: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Lillebælt	Ca. 8 km (SV)

¹⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 112 Lillebælt, som omfatter habitatområde H96 og fuglebeskyttelsesområde F47. Den nærmeste del af området ligger ca. 8 km nordøst for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes området udpegningsgrundlag.

Da det nærmeste Natura 2000-område ikke ligger indenfor 3000m jf. MKN-130-00241 fra anlægget, og da ejendommen ikke medfører nogen ammoniakdeposition til det nærmeste natura 2000-område, stilles der ikke nogen skærpende vilkår

Bilag IV arter

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU¹⁵ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæblens eller marsvinsens udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer, og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

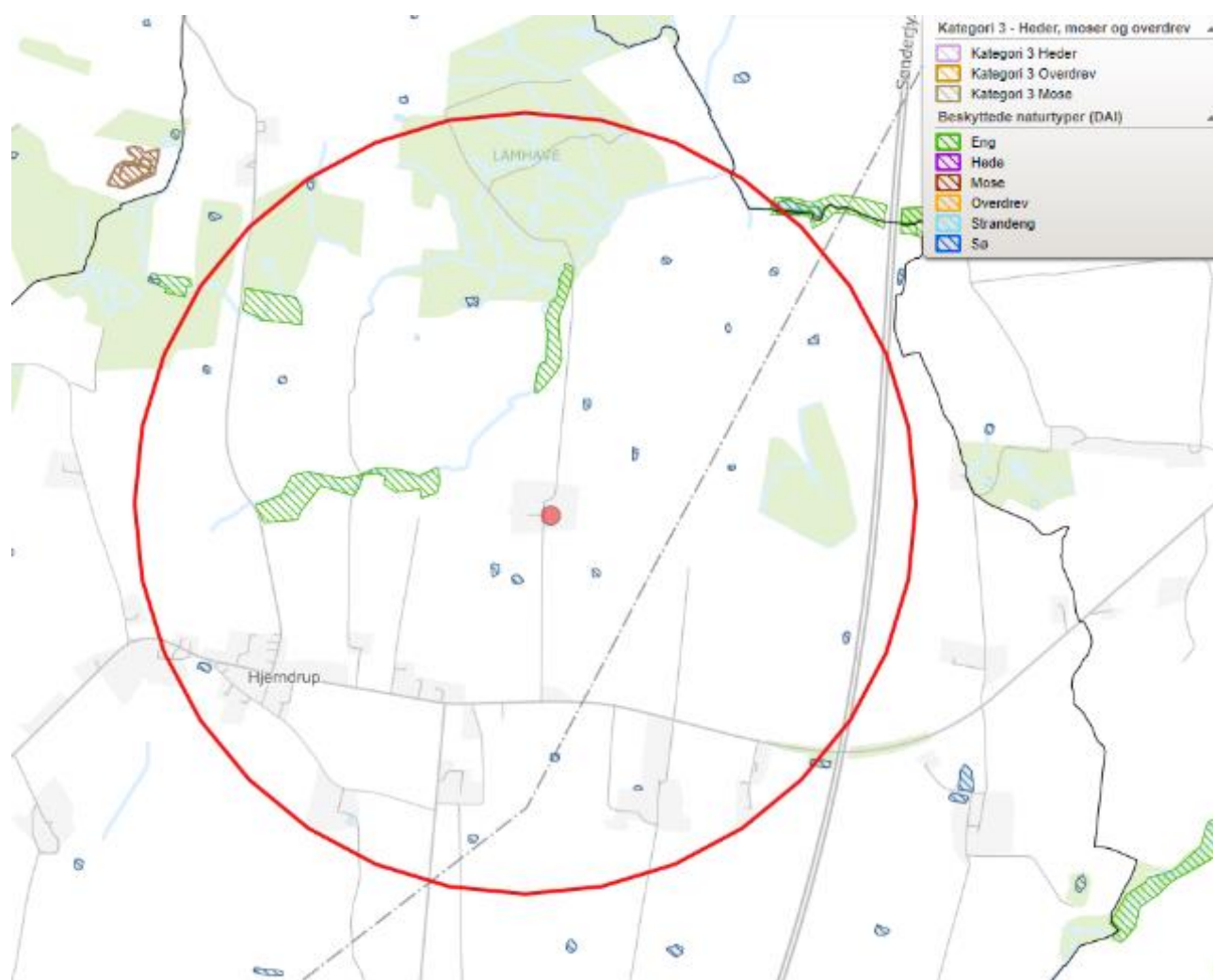
Projektet indebærer ikke ændringer på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

¹⁵ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

Bilag – Kort over natur ved anlæg

Indsæt kort. Op til 1 km, kategori 3, § 3.

Bilag 5: Kapacitetsberegning

Kapacitetsberegninger (normtal 2020)					
Mængde (Gylle + vand)					
Gylle:					
	Standardmængde	Korrektionsfaktor - vægt	Ton pr dyr	I alt (m3)	
Slagtesvin, delvis spaltegulv	0,55	1,09		0,60	0
Slagtesvin, drænet gulv	0,56	1,09		0,61	3363
Smågrise, toklimastald/drænet gulv	0,133	1,00		0,13	0
Søer - bidrag løbe- og drægtighedsstald	4,52			4,52	0
Søer - bidrag farestald	1,71			1,71	0
Vand:					
	Areal (m2)	Nedbør pr døgn (mm)*	Vaskevand (m3)	I alt (m3)	
Regnvand fra møddingsplads	180	2,4		158	
Vaskeplads	25	2,4		22	
			0	0	
			Total mængde (m3)	3542	
			Teltoverdækning	0	
			Korrigeret mængde	3542	
Opbevaringskapacitet:					
	Areal	Højde		Volumen m ³	
Gyllebeholder 1				1546	
Gyllebeholder 2				1500	
Gyllebeholder 3				0	
Gyllekanaler og fortank				0	
Beholder på anden adresse				0	
				0	
			Total opbevaring (m3)	3046	
			Kapacitet i måneder	10,3	
			Manglende kapacitet	0	

Bilag 6: Spiltoverplads

Ansøgning om § 16b miljøtilladelse

**Hjerndrupvej 104
6070 Christiansfeld**

Ansøgning om eksisterende slagtesvinehold og
opførelse af en ny møddingsplads.
Skema 231999 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger og ejer	Ejer: Signe Erlang Nikolai Skøtt Olsen Hjerndrupvej 108 6070 Christiansfeld Tlf. 21796411 E-mail: nikolaiskott@gmail.com
Husdyrbrugets adresse	Hjerndrupvej 104 6070 Christiansfeld
CVR-nummer	41088907
CHR-nummer	51791
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100023428
Matrikelnummer	Matrikel: 239 - Hjerndrup Ejerlav, Hjerndrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Adresse eller ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningsskema	231999
Konsulent	Henriette Fries LandboSyd, CVR nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: hef@landbosyd.dk Tlf.: 20 14 53 33

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld. Ansøgningen indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte og de potentielle miljøpåvirkninger.

Ansøgningen dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹⁶. De angivne parenteser med bogstaver og tal i overskrifterne henviser til oplysningskravene jævnfør bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til ansøgningen er der indsendt bilag med kapacitetsberegning samt forurenings- og genekort.

Det er vurderet, at denne ansøgning ikke udløser krav om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1D, se bilag 1.

Miljøansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitser modtaget fra ansøger Signe Erlang og Nikolai Skøtt Olsen som står inde for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bek. nr. 2256 af 29/12/2020

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	48
Forord / læsevejledning	50
1. Indledning	53
2. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika, placering og påvirkningerne af det omgivende miljø	53
2.1 Indretning og drift af anlægget (B1)	53
2.1.1 Produktionsarealer	54
2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	54
2.1.3 Drift af anlægget	55
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)	55
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3, D1b)	56
2.4 Beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, D1a, D2c)	56
2.4.1 Landskabelige forhold	56
2.4.2 Beskyttelseslinjer	56
2.4.3 Kulturarv	56
2.4.4 Afstandskrav	57
2.5 Ammoniakemission og -deposition (B4, B5, D1c, D2c)	58
2.5.1 Ammoniak til naturområder	59
Kategori 1 natur	60
Kategori 2 natur	37
Kategori 3 natur og §3 områder	37
Bilag IV-arter	39
Biologisk mangfoldighed	40
2.6 Lugtemission (B4, B6, D1e, D1g)	65
2.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1e)	66
2.7.1 Støj	66
2.7.1 Rystelser og vibrationer	66
2.7.2 Støv	67
2.7.3 Lys	67
2.7.4 Skadedyr	67
2.7.5 Transporter	67
2.7.6 Kumulation med andre husdyrbrug (D1b)	68
2.7.7 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7, D1e)	69
2.7.8 Forslag til egenkontrol (B7)	70
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1c, D1d)	70
2.8.1 Affald	70
2.8.2 Råvarer	70
2.8.3 Energiforbrug	71
2.8.4 Vandforbrug	71
2.8.5 Spildevand og restvand	72
2.9 BAT (B9)	72
2.10 Grænseoverskridende virkninger (B10)	72
2.11 Klima (D1f)	72
2.12 Risiko for ulykker og katastrofer (D1f)	74

2.13	Oplysninger om konsulenten (A4).....	74
3.	Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1, D2, D3)	75
4.	Konklusion.....	75
5.	Bilagsoversigt.....	75

1. Indledning

Denne miljøansøgning beskriver husdyrproduktionen på Hjerndrupvej 104, 6070 Christiansfeld.

Ansøgningen om miljøtilladelse indsendes for at få godkendt den nuværende produktion, efter de nugældende regler, hvor tilladelsen omhandler produktionsarealer og ikke antal dyreenheder. Derudover ønsker ansøger at opføre:

En møddingsplads (8 x 4,5 meter med randmur på 1m rundt) med opsamlingsbeholder.

Ansøger har tidligere fået tilladelse til opførelse af en ridebane øst for stuehuset. Ridebanen er beskrevet i ansøgningen.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til nærliggende natur er overholdt og husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission. Beskyttelsesniveauerne for lugt er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone, ligesom alle afstandskrav er overholdt.

2. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika, placering og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støv, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1)

Ejendommens bygningsmasse består af et stuehus fra 1880, samt en række stalde og driftsbygninger der er opført i perioden 1958 til 2004. Driftsbygningerne centrerer sig primært rundt om ejendommens gårdsplads. Bygningerne er opført i røde mursten, og med gråt tag. De to slagtesvinestalde er pt. udlejet til Aubo Agro, der står for driften inde i staldene. Af figur 1 fremgår husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Når tilladelsen er på plads, vil ansøger anlægge en ny møddingsplads. I forbindelse med møddingspladsen etableres der en opsamlingsbeholder, der skal opsamle overfladevand fra møddingspladsen og evt. spild fra hestestalden.

Haderslev kommune har den 20. april 2021 (Sags nr. 21/7644) afgjort, at en flytning af eksisterende ridebane ikke kræver landzonetilladelse.

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

Nudriften og 8 årsdriften

Den oprindelige tilladelse er en VVM-screening fra den 4. december 2001 på 5500 slagtesvin (30-98 kilo), uden angivelse af staldsystem. I de efterfølgende tilsynsnotater er der angivet "delvis spaltegulv", hvilket ikke er korrekt. Staldene er indrettet med kumme under hele stien, derved "drænet gulv". Den nugældende produktionstilladelse er et "tilsyns accept" fra den 15. september 2015 til:

- 4.440 Slagtesvin (30-118 kilo)
- 2 heste (300-500 kilo)

Den tilladte produktion fremgår af tabel 1 nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Gl. Slagtesvinestald	680	Mekanisk ventilation	6 m	(#481169] Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	520
Veranda stald	622	Blandet ventilation	6 m	(#481170] Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	540
Hestestald	573	Naturlig ventilation	3 m	(#481171] Heste, Dybstrøelse	0	80
Sum						1140

Tabel 1: Stalde, bygningsstørrelse, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype samt produktionsareal i nudriften og 8 årsdriften. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Produktionsarealerne fremgår af bilag 2a samt af tabel 2 nedenfor. Der søges udelukkende til produktion i de eksisterende stalde og på de eksisterende produktionsarealer, hvorfor den ansøgte drift er identisk med produktionen i nudrift og 8 årsdrift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Gl. Slagtesvinestald	680	Mekanisk ventilation	6 m	(#481169] Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	520
Veranda stald	622	Blandet ventilation	6 m	(#481170] Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	540
Hestestald	573	Naturlig ventilation	3 m	(#481171] Heste, Dybstrøelse	0	80
Sum						1140

Tabel 2: Stalde, bygningsstørrelse, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype samt produktionsareal i ansøgt drift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning fremgår af tabel 3, og er identisk i 8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift.

Husdyrbrugets gyllebeholdere er etableret i hhv. 2002 og 1991, og har en kapacitet på 3.046 m³.

Ansøger ønsker at opføre en ny møddingsplads. I husdyrgodkendelse.dk er møddingspladsen angivet til 36 m². Ansøger etablerer møddingspladsen med 1 meter mur og med de lovmæssige fald mod afløb. Afløbet ledes til en opsamlingsbeholder der graves ned i forbindelse med møddingspladsen. Opsamlingsbeholderen vil løbende blive tømt med en slamsuger, og overfladevandet bringes over i gyllebeholderne.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal [m ²]
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				366
Gyllebeholder 2	Flydende				329
Mødding	Fast				36
Nudrift					
Gyllebeholder 1	Flydende				366
Gyllebeholder 2	Flydende				329
8 års drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				366
Gyllebeholder 2	Flydende				329

Tabel 3: Ejendommens husdyrgødningsopbevaring. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Der forventes med det ansøgte en maksimal produktion på:

- 5500 slagtesvin
- 5 heste

Med ovenstående opbevaringsanlæg, er der i bilag 5 beregnet en opbevaringskapacitet svarende til 10,7 måneder.

2.1.3 Drift af anlægget

Ansøger har følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af svinebesætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af elinstallationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Ansøgning omhandler som tidligere beskrevet kun de eksisterende stalde og produktionsarealer og etablering af møddingsplads med opsamlingsbeholder. Flytning af ridebane er tidligere godkendt i sag 21/7644.

Møddingspladsen etableres, da der mangler en møddingsplads på ejendommen. Placeringen sker i tilknytning til hestestalden.

Etablering af den nye møddingsplads og ridebane forventes, at blive igangsat i 2022. Selve anlægs- og byggefasen forventes, at tage ca. 1 måned.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3, D1b)

Ansøger driver ikke andre husdyrbrug.

2.4 Beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, D1a, D2c)

Nedenfor beskrives husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses sårbarhed.

2.4.1 Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagt område ved Christiansfeldt i Haderslev Kommune.

Ifølge kommuneplan for Haderslev Kommune ligger husdyrbruget indenfor områder, med følgende udpegninger:

- Bevaringsværdige landskaber
- Delvis skovrejsningsområde uønsket

Området omkring husdyrbruget er kendetegnet ved et overvejende fladt landbrugslandskab. Oplevelsen af landskabet varierer og er tæt knyttet til områdets hegn der sammen med få små bevoksninger inddeler det intensivt dyrkede landskab i mellemstore til store enheder. Ejendommens bygninger ligger samlet vest for stuehuset.

Vurdering af landskabelige forhold

Der sker med ansøgningen ingen bygningsmæssige ændringer der har betydning for landskabet.

2.4.2 Beskyttelseslinjer

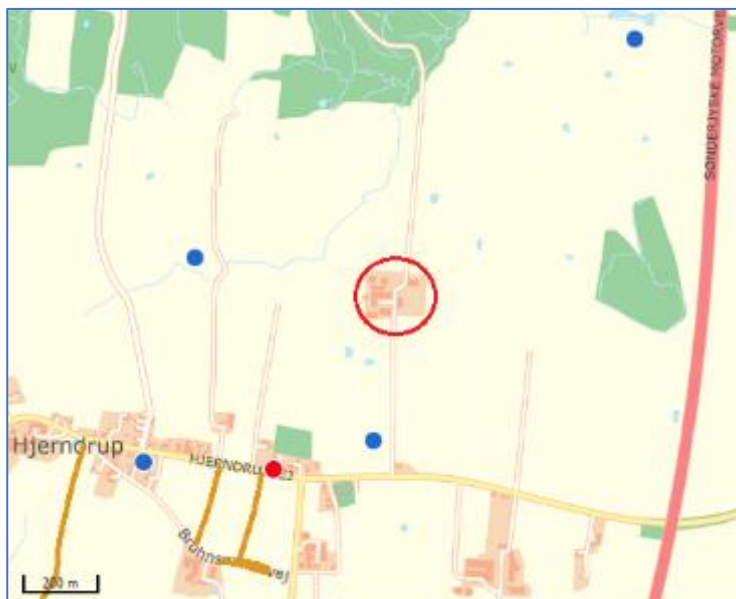
Husdyrbruget ligger udenfor beskyttelse linjer. Der sker med ansøgningen ingen bygningsmæssige ændringer, hvorfor det ikke forventes at have betydning for det ansøgte.

Vurdering af beskyttelseslinjer

Husdyrbruget ligger uden for kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer samt kirkebyggelinjer.

2.4.3 Kulturarv

De nærmeste fredede fortidsminder er genforeningsstenen ved sognegården. Fortidsminderne ligger cirka 500 syd for ejendommen, se figur 2 – rød prik.

Figur 2: Nærmeste fredede fortidsminde. Kilde: kulturarv.dk/fundogfortidsminder

Vurdering af kulturarv

Placeringen af den nye møddingsplads tilsidesætter ikke kulturudpegningerne i kommuneplanen for Haderslev Kommune.

2.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jævnfør §6 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 meter fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jævnfør husdyrlovens §8 vist:

Bolbro bæk - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Udlevering	160	-
Staldbygning	Veranda stald	149	-
Gødningslager	Gyllebeholder 2	134	-

Skel mellem matr. 59 og 261 - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ridebane	112	-
Staldbygning	Hestestald	132	-
Gødningslager	Mødding	160	-

Nabo, nr. 102 - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ridebane	420	-
Staldbygning	Gl. Slagtesvinestald	468	-
Gødningslager	Gyllebeholder 1	504	-

Bjærndrup Vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Udlevering	3555	-
Staldbygning	Veranda stald	3558	-
Gødningslager	Gyllebeholder 2	3562	-

DGU nr. 142.58 - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ridebane	1016	-
Staldbygning	Hestestald	1029	-
Gødningslager	Mødding	1052	-

Stuehus - Beboelse på samme ejendom			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ridebane	53	-
Staldbygning	Gl. Slagtesvinestald	13	-
Gødningslager	Gyllebeholder 1	48	-

Vej - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ridebane	452	-
Staldbygning	Gl. Slagtesvinestald	498	-
Gødningslager	Gyllebeholder 1	534	-

Tabel 4: Afstande jf. §8 stk. 1, angivet fra den staldbygning og gødningslager der ligger nærmest udpegningsen. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Alle afstandskrav jævnfør §8 i Husdyrbrugloven er overholdt.

2.5 Ammoniakemission og -deposition (B4, B5, D1c, D2c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealer, dyre- og gultype i ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift, samt oplysninger om eventuelle miljøteknologier, beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne og meremissionerne for husdyrbruget fremgår af tabel 5 og tabel 6.

Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 2.774,7 kg NH₃-N/år, og der sker med det ansøgte ingen ændringer i ammoniakemissionen i forhold til nudriften og 8 årsdriften.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2483,6	291,1	2774,7
Nudrift	2483,6	278,1	2761,7
8 års-drift	2483,6	278,1	2761,7

Tabel 5: Ammoniakemission fra stalde og lagre. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet emission: 2774,7 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (0 års-drift): 13,0 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 13,0 (kg NH ₃ -N/år)
---	---	---

Tabel 6: Samlet resultat af ammoniakberegninger. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.5.1 Ammoniak til naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlig påvirkning af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokalitet for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter).

I tabel 7 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL17 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

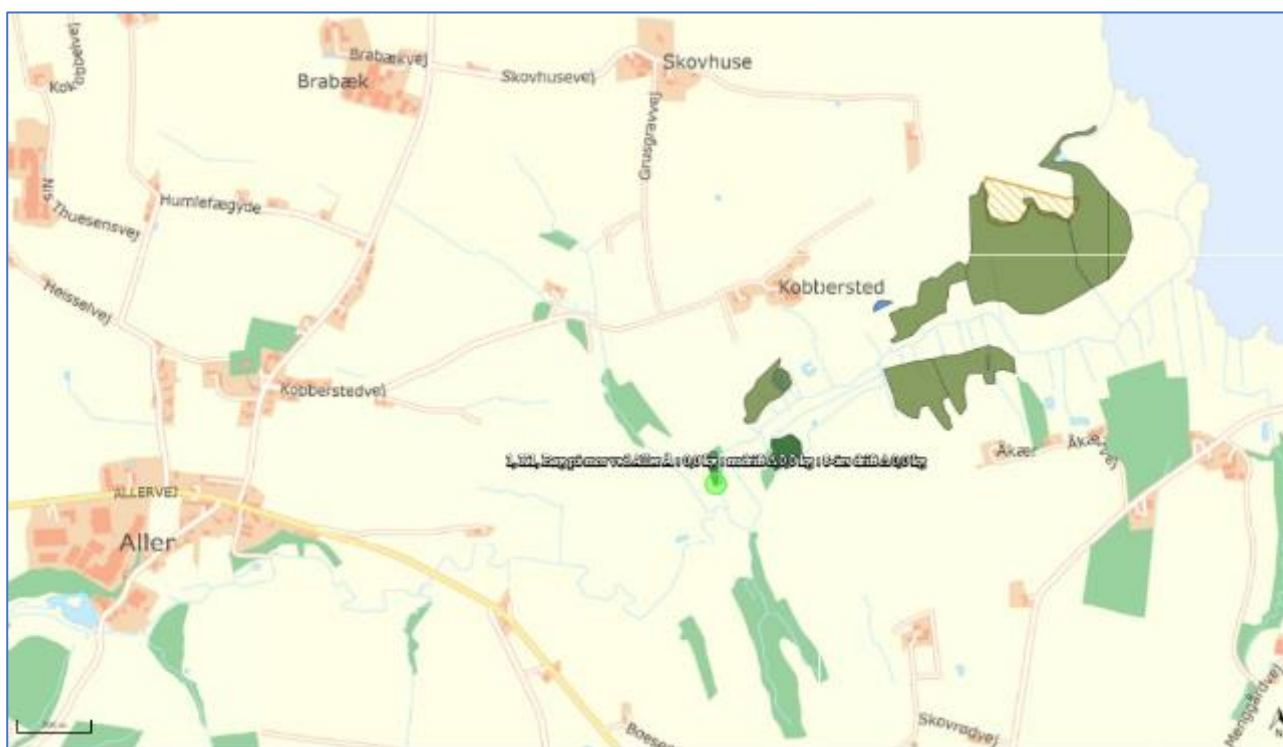
¹⁷ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 240 af 13/03/2019

	3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniak-følsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m 		

Tabel 7: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Kategori 1 natur

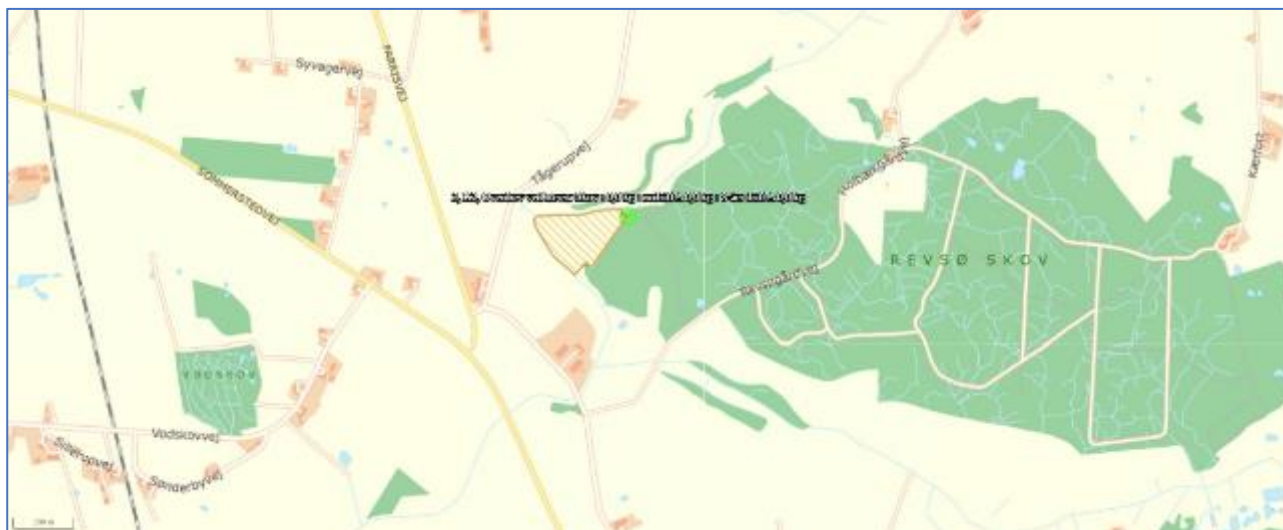
Det nærmeste kategori 1 naturområde som indgår i Natura2000 område, ligger cirka 8 kilometer nordøst for husdyrbruget, og er "Bøg på mor" (se figur 4). Naturområdet har en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Figur 4: Kortudsnit der viser placering af nærmeste ammoniakberegningsspunkt til kategori 1 natur.
Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 2 natur

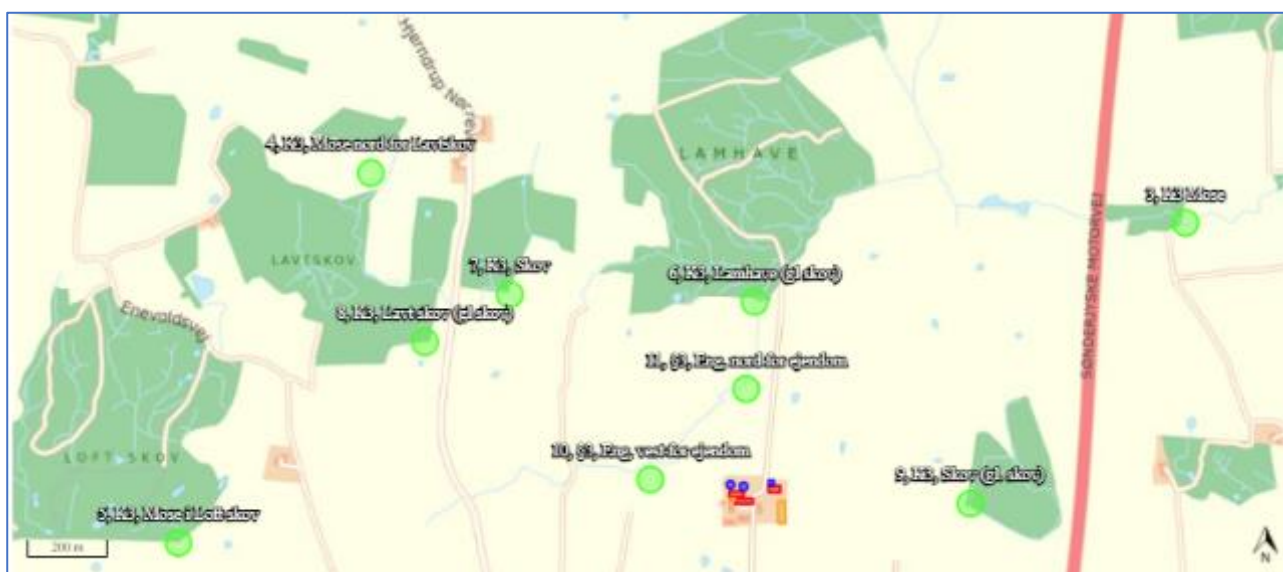
Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev, der ligger cirka 7 kilometer vest for husdyrbruget (se figur 5). Totaldepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år.

Figur 5: Kortudsnit der viser placering af nærmeste ammoniakberegningsspunkt til kategori 2 natur.
Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 3 natur og §3 områder

Af figur 6 nedenfor fremgår de nærmeste kategori 3 naturområder, samt de nærmeste §3 registrerede naturområder.

Figur 6: Kortudsnit der viser placering af de nærmeste ammoniakberegningsspunkter til kategori 3 natur samt §3 natur.
Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Den samlede merdeposition til de udpegede kategori 3 naturområder og §3 naturtyper er 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudriften og 8 års driften. Årsagen til at der ikke sker nogen merdeposition er, at der med ansøgningen ikke sker nogen ændringer eller udvidelse af det eksisterende husdyrbrug.

Nedenfor i tabel 8 ses de beregnede ammoniakdepositioner til de udpegede naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
11, §3, Eng, nord for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,3
10, §3, Eng, vest for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,0
9, K3, Skov (gl. skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6
8, K3, Lavt skov (gl skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
7, K3, Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
6, K3, Lamhave (gl skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,5
5, K3, Mose i Loft skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
4, K3, Mose nord for Lavtskov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
3, K3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2, K2, Overdrev ved Revsø Skov	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
1, K1, Bøg på mor ved Aller Å	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 8: Oversigt over mer- og totaldeposition til de udpegede naturområder. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

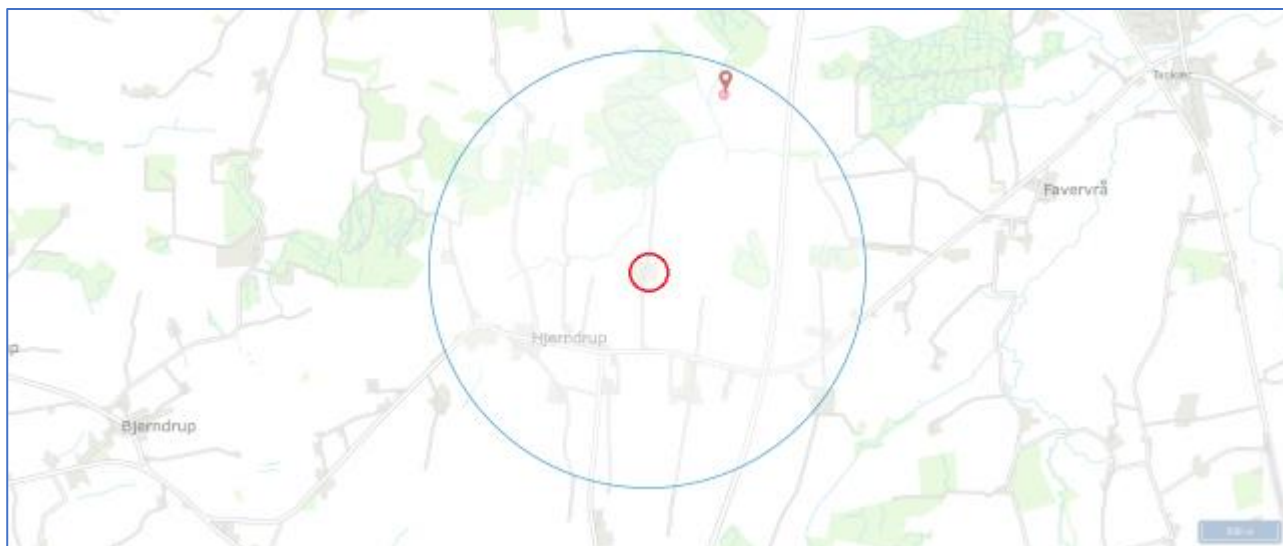
Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er i forbindelse med denne ansøgning, gennemgået følgende materiale, for at klarlægge mulige levesteder for Bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget på Hjerndrupvej 104, hvor det samlede resultatet fremgår af tabel 8:

- "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 - Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" ¹⁸
- "Videnskabelig rapport fra DCE – National Center for Miljø og Energi nr. 50" ¹⁹ fra 2013, med overvågning af arter fra 2004 til 2011.
- Danmarks Miljøportals naturdata – med registreringer af arter

På Danmarks miljøportal registreres arter der er fundet i forbindelse med myndighedernes naturovervågning. Søgningen viser, at der er fundet løvfrø cirka 1 km fra husdyrbruget (se figur 7).

Figur 7: Registreringer i Naturdata af mulige levesteder for Bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget. Husdyrbruget er markeret af rød cirkel.

Kilde: <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>

¹⁸ <https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

¹⁹ <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Brun flagermus	Nyctalus noctula	DMU nr. 635
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU nr. 635
Pipistrelflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU nr. 635
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU nr. 635
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU nr. 635
Birkemus	Sicista betulina	DMU nr. 50
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Løvfør	Hyla arborea	DMU nr. 635, DMU nr. 50, Naturdata
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU nr. 635
Butsnudet frø	Rana temporaria	DMU nr. 50
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU nr. 635, DMU nr. 50

Tabel 8: Mulige Bilag IV arter, der kan have levesteder i nærheden af husdyrbruget

Biologisk mangfoldighed

Ifølge Haderslev Kommunes kommuneplan skal naturområderne sikres et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv. Hvis der helt undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, som forringer et naturområde, skal der stilles krav om udlægning af nye naturarealer, så naturværdierne samlet set bliver fastholdt eller forbedret. Dette gælder også for byggeri eller arealanvendelse, som finder sted uden for selve naturområdet, hvis det påvirker naturområdet.

Som det fremgår af nedenstående figur 8 ligger ejendommen udenfor områder, der er udpeget som Områder med særlige værdifulde naturområder, Potentielle naturbeskyttelsesområder, Økologiske forbindelser og naturområder.

Figur 8, Kort over Haderslev Kommuneplans områder, der skal øge den biologiske mangfoldighed.

Vurdering af ammoniak til naturområder

Ammoniaktotaldepositionen til det nærmeste kategori 1-natur er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kravet til en totaldepositionen på maksimalt 0,2-0,7 kg N/ha/år er således overholdt.

Det nærmeste kategori 2-naturområder har en beregnet totaldepositionen 0,0 kg N/ha/år. Kravet til en totaldeposition på maksimalt 1 kg N/ha/år er således overholdt.

Da alle kategori 3- og § 3 områderne har en beregnet merbelastning på under 1 kg N/ha/år, vurderes det generelt ikke at kunne medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 naturområde (naturområder uden for Natura 2000 områder).

Det vurderes at potentielle bilag IV-arter vil findes i forbindelse med de registrerede § 3 arealer og ammoniakfølsomme skove. Da den beregnede merdeposition er på 0,0 kg N/ha/år, vurderes merdepositionen ikke at kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende naturområder, og derved ikke give anledning til at arternes yngle- og rasteområder beskadiges eller ødelægges.

Husdyrbruget ligger uden for områder, hvor Haderslev Kommune vil øge den biologiske mangfoldighed jf. kommuneplanen.

2.6 Lugtemission (B4, B6, D1e, D1g)

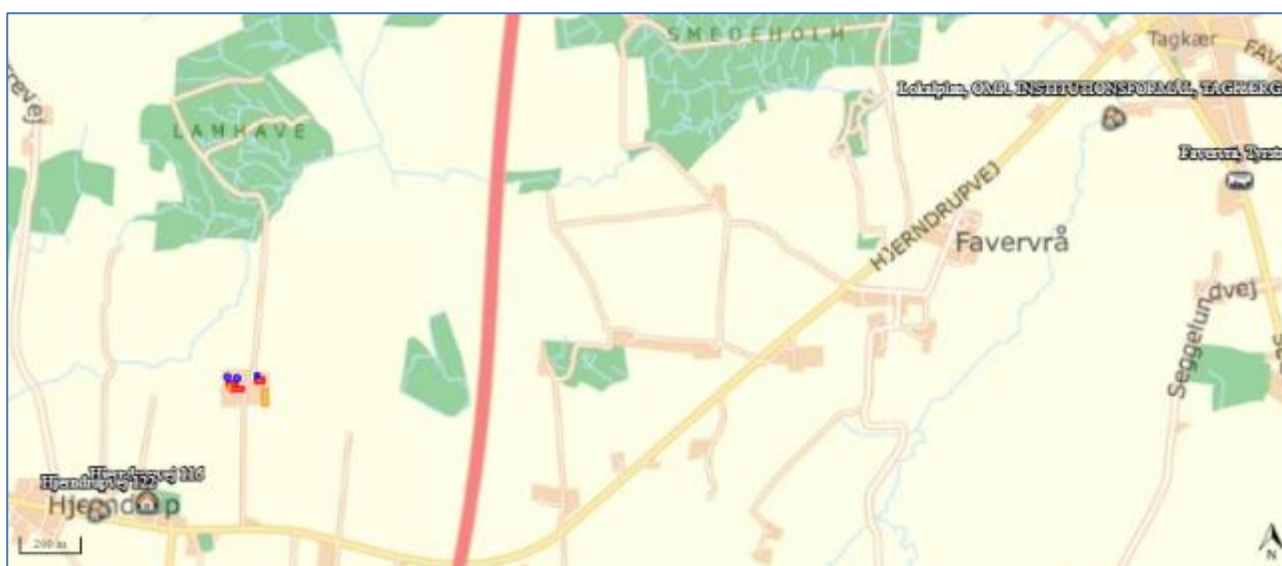
Nærmeste lugtberegningsspunkter er udpeget i skema 231999 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 9 og tabel 9.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Hjerndrupvej 116, mens nærmeste samlede bebyggelse udløses af Hjerndrupvej 122. Det nærmeste lokalplanlagte område er området ved Tagkærgaard. Den nærmeste byzone er Tyrstrup ved Christiansfeld, hvortil der er 3,5 kilometer.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug indenfor 100 meter fra nærmeste enkeltbolig eller indenfor 300 meter fra nærmeste samlet bebyggelse eller byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Hjerndrupvej 116	0	NY	157,4	125,9	525,7	Ja
Hjerndrupvej 122	0	NY	353,1	317,8	664,3	Ja
Lokalplan, OMR. INSTITUTIONSFORMÅL, TAGKÆRGAARD	0	NY	353,1	353,1	3306	Ja
Favervrå, Tyrstrup	0	NY	480,7	480,7	3695,8	Ja

Tabel 9: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og nærmeste sommerhusområde. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Figur 9: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse og nærmeste sommerhusområde. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og kravene er overholdt.

Ansøger er ikke bekendt med, at der tidligere skulle have været klager over lugt fra husdyrbruget.

Vurdering af lugtemission

Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og kravene er overholdt. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtemission.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde en lugtgeneafstand utilstrækkelig, selv om de bor længere væk end den beregnede lugtgeneafstand, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstanden.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan etableres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1e)

Fra husdyrbruget kan der opstå emissioner fra varme, støj og støvgener, skadedyr, luft og affald. Øvrige emissioner i forhold til vand-, jordbunds- og undergrundsforurening anses normalvis ikke som relevante på husdyrbrug, da staldanlæg og opbevaringsanlæg er opført i tætte og stabile materialer.

Der forventes desuden ikke strålinger fra husdyrbruget.

Mulige gener fra husdyrbruget fremgår af bilag 4.

2.7.1 Støj

De primære støjklager på husdyrbruget forventes at komme fra dyrene, ventilationsanlæg og transporter.

Den ældre slagtesvinestald (BBR 2) er isolerede og der er temperaturstyring på ventilationen, således at der udelukkende ventileres efter behov. Den nyere stald (BBR 7) er en verandastald med naturlig ventilation. Pasning af dyrene sker for lukkede døre, hvorfor der ikke forventes væsentlige støjgener fra dyrene.

På ejendommen er der foderblandingsanlæg, som er placeret indendørs i laden (BBR 4). Håndteringen af foder sker indendørs og derved mindsker støjgenerne på ejendommen. Derudover kan der i høstperioden forekomme støj ved korntørring i amerikansiloen og i planlagret.

Transporter vil som udgangspunkt ske i hverdagene i tidsrummet fra 7.00 til 17.00, og vil være af kort varighed.

Ansøger er ikke bekendt med, at der tidligere skulle have været klager over støj fra husdyrbruget.

Vurdering af støj

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboerne, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs samt at husdyrbruget er placeret cirka 500 meter fra nabobeboelsen.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

2.7.1 Rystelser og vibrationer

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte ændring af dyreholdet. Kilder kan fx være gyllepumper, traktorer samt andre maskiner.

Vurdering af rystelser og vinrationer

Forekomst af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne. Vurdering af rystelser i forhold til transporter er beskrevet under punkt 3.8.5.

2.7.2 Støv

I forbindelse med husdyrproduktionen vil den primære kilde til støv være forbundet med transporter rundt på ejendommen, hvor støv fra underlaget hvirvles op, særligt i tørre perioder.

Alt foder håndteres indendørs, hvorfor der ikke forventes støvgener herfra.

Der forventes ligeledes ikke væsentlige støvgener fra dyrene. Der er mulighed for overbrusning i alle stalde, således at eventuelt støv ville kunne minimeres herved.

Vurdering af støv

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboer da afstanden fra husdyrbruget til naboerne er stor.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

2.7.3 Lys

Der er kun mindre udvendig belysning på driftsbygningerne eller og ingen lys projektør på ejendommen. I forbindelse med anlæg af ridebanen, vil der ikke blive opsat lys på den.

Vurdering

Det vurderes at lys ikke vil medføre gener for naboer eller vejtrafik, da husdyrbruget ligger langt fra naboer.

2.7.4 Skadedyr

Der benyttes rovfluer i stalden som forebyggelse mod fluer.

Alt foderopbevaring sker indendørs, og eventuelt spild opsamles straks, hvilket minimerer risikoen for skadedyr. Rottebekæmpelse sker ved Nomus.

Vurdering af skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

2.7.5 Transporter

Der er en indkørsel til ejendommen, som er markeret på bilag 4. Ansøger ønsker at oplægge vejen, så trafikken ledes vest om ejendommen.

Tunge transporter såsom levering af dyr, foder og lignende sker typisk i hverdagene i tidsrummet fra 07.00 til 17.00.

Af nedenstående tabel 10 fremgår et skøn af husdyrbrugets transporter. Der forventes med det ansøgte en mindre ændring i antallet af transporter.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af foder og mineraler (lastbil)	52	52
Dieselolie (lastbil)	6	6

2.7.7 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7, D1e)

For at beskytte nærmiljøet og grundvandet har ansøger en række procedurer for håndtering af husdyrgødning, olie og kemikalier.

Vurdering af husdyrgødning

På ejendommen opbevares husdyrgødningen i staldenes gyllesystemer, forbeholderen samt i gyllebeholderen. De største risikoe for forureninger med husdyrgødning vurderes at være påkørsel med traktor/gyllevogn, der kan medføre skader og utætheder på gyllebeholderen, eller overløb i forbindelse med pumpning af gylle til gyllebeholderen.

Skulle der ske udslip af husdyrgødning fra gyllebeholderen viser figur 10 herunder, at gyllen vil løbe mod nord, hvor der cirka 130-160 meter væk løber et vandløb.

Ved et eventuelt gylleuheld, vil der blive sat ind for at begrænse omfanget af forureningen, således at der ikke sker påvirkninger af vandløbet. Dette kan for eksempel ske ved at dæmme op med jord eller lignende på marken, således at forureningen begrænses mest muligt.

Figur 10: Kort over hvor et eventuelt gylleudslip vil løbe hen. Kilde: Scalgo

Vurdering af olie og kemikalier

På ejendommen er der jævnfør BBR registreret to olietanke på hver 2500 liter og 1200 liter. Olietankene er fra henholdsvis 2010 og 2021, og står på fast og tæt betongulv uden afløb. Et eventuelt spild eller udslip vil hurtigt kunne opspores, og vil blive suget op med blandt andet træspåner, hvorefter det bortskaffes som farligt affald. Skulle der opstå tilfælde, hvor der er risiko for forurening af jord og vandmiljø, vil miljømyndighederne blive tilkaldt.

Der opbevares på ejendommen bekæmpelsesmidler. Disse opbevares i aflåst rum, hvor der er tæt bund uden afløb. Alle bekæmpelsesmidler opbevares i original emballage.

Vurdering af døde dyr

Døde dyr opbevares på DAKA-pladsen på lejeres ejendom "Hjerndrupvej 95". Døde dyr opbevares på en spalter og overdækkes med en kadaverkappe. Døde dyr meldes straks til afhentning via DAKA, hvorfor afhentningen som hovedregel sker indenfor ét døgn. Håndtering af døde dyr vurderes forsvarligt og placeringen vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener.

2.7.8 Forslag til egenkontrol (B7)

Det ansøgte overholder det kravet til BAT, hvorfor der ikke er valgt miljøteknologier der kræver egenkontrol.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1c, D1d)

I forbindelse med husdyrproduktionen er der reststoffer og affald, som skal opbevares, håndteres og bortskaffes korrekt efter gældende lovgivning. Dertil kommer, at der i forbindelse med husdyrproduktion også er et forbrug af naturressourcer, der bør minimeres mest muligt.

Der er ikke kortlagt jordforurening på husdyrbrugets arealer. Fund af eventuel forurening skal jf. reglerne meldes til kommunen inden arbejdet kan fortsættes.

2.8.1 Affald

Ansøger har en aftale med Meldgaard, der afhenter erhvervsaffald som papir, pap og plast. Alt farligt affald fra husdyrbruget så som spraydåser, kanyler, lysstofrør, spildolie og batterier kører ansøger til genbrugsstationen.

Affald opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Herunder er oplistet husdyrbrugets forventede affaldstyper, opbevaringssted, transportør ansøgers skønnede mængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:			
Spildolie	Lade (BBR3)	Ansøger til genbrugsstation	Ca. 150 liter
Spraydåser	Forrum	Ansøger til genbrugsstation	En kasse om året
Batterier - alle typer	Ingen		
Lysstofrør	Forrum	Ansøger til genbrugsstation	En kasse om året
Fast affald:			
Kanyler/medicinrester/emballage	Forrum	Bortskaffes af lejer	En boks om året
Tom emballage (papir/pap)	Meldgård container	Afhentes 3 gange om året.	
Tom emballage (plast)	Meldgård container	Afhentes 3 gange om året.	
Jern og metal	Et sted på ejendommen	Jespers jernhandle	0-1 tons

Tabel 11: Affaldshåndtering og mængder

Vurdering af affald

Generelt vurderes husdyrbrugets fremtidig affaldshåndtering, at stemme overens med kommunens erhvervsaffaldsregulativ. Der vurderes ingen større risiko ved håndtering af de nævnte affaldstyper.

2.8.2 Råvarer

De primære råvarer på husdyrbruget er vand og foder til dyrene, samt elektricitet. Vand og el beskrives i særskilte afsnit 2.8.4 og 2.8.5 herunder.

Der fordres på husdyrbruget med hjemmeblandet tørfoder ved slagtesvinene. Foderet består primært af indkøbt foder og mineraler. Foderforbruget er tilpasset den enkelte dyretype, hvorfor der kun benyttes den mængde der er behov for, og foderspild derfor er minimalt.

2.8.3 Energiforbrug

På husdyrbruget benyttes der primært el til belysning, ventilation, gyllepumper samt drift af foderanlæg. Dertil kommer at det på husdyrbruget også er et korntøringsanlæg.

Det aktuelle elforbrug indeholder ligeledes forbruget fra stuehuset, idet der ikke er separate elmålere tilknyttet til driften. Stuehuset opvarmes med jordvarme. Den ene stald er isolerede, mens verandarstalden er åben.

Der benyttes dieselolie i forbindelse med markdriften.

Af tabel 12 fremgår det forventede forbrug af energi på ejendommen, der forventes at være uændret i forhold til det aktuelle forbrug. Husdyrbrugets energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab. Med den forventede produktion, beregnes der ud fra normtallene et årligt elforbrug på cirka 55.000 kWh.

Type	Aktuelt forbrug årligt 2021	Forbrug jf. normal	Forventet forbrug
El	58.000 kWh (for 11 måneder)	Ca. 55.000 kWh.	65.000 kWh

Tabel 12: Energiforbrug

Det aktuelle elforbrug for 2021 dækket kun over 11 måneder i 2021, så det forventede elforbrug for 2021 er på cirka 61.000 kWh. Årsagen til det højere elforbrug skal findes i, at der i normtallene ikke er taget højde for følgende aktiviteter, der medfører et forøget elforbrug:

- Korntørring og korn der beluftes i siloerne og planlager
- Forbrug knyttet til stuehuset

Vurdering af energi

Det beregnede normtalsforbrug tager ikke højde for ejendommens aktiviteter i forbindelse med korntørring og det private forbrug. Det forventede samlede forbrug, vurderes at være acceptabel for husdyrbruget aktiviteter og størrelse.

2.8.4 Vandforbrug

Ejendommen får vand fra Maugstrup vandværk. På ejendommen benyttes der vand som drikkevand til dyrene, samt til vask af stalde og overbrusning. Der er ikke en separat vandmåler på stalden, hvorfor forbruget i stuehuset også er medregnet i det aktuelle forbrug.

I staldene er der drikkeventiler i krybberne, hvilket medfører et minimalt vandspild. Staldene sættes i blød forud for vask af staldene. Der benyttes højtryksrenser med koldt vand i forbindelse med staldvask.

Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med årsregnskab. Af tabel 13 ses det, at husdyrbrugets vandforbrug ligger indenfor normtallene.

Type	Aktuelt forbrug årligt 2021	Minimum forbrug jf. normal	Maksimum forbrug jf. normal
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning m.v.	3.352 m ³	5.566 m ³	8.669 m ³

Tabel 13: Vandforbrug

Vurdering af vand

Det vurderes samlet, at husdyrbruget med de beskrevne foranstaltninger minimerer vandforbruget mest muligt, samt at risikoen for udsivning til det omgivende miljø er meget begrænset.

2.8.5 Spildevand og restvand

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af ledningsplanen i bilag 4.

Det er ukendt hvor tagvand fra det eksisterende bygnings sæt ledes hen. Der er afløbsriste i forbindelse med arealer uden for bygningerne. Vaskevand fra slagtesvinestalden og udleveringsrum vil blive ledt i gyllesystemet.

Ansøger har ikke kendskab til, at der er dræn i området hvor møddingspladsen ønskes etableret. Dræn inden for 15 m fra den nye møddingsplads vil enten blive lagt i faste rør eller omlagt.

Vurdering af spildevand og restvand

Da alle gyllesystemer er lukket, og afløbsristene på ejendommen vurderes ikke at give anledning til forurening eller væsentlig påvirkning af miljøet.

2.9 BAT (B9)

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregningen i denne ansøgning, tager udgangspunkt i de eksisterende stalde og den eksisterende gyllebeholder.

Det samlede BAT-krav for stald og lager er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.775 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er 2.775 kg NH₃-N/år. Det vejledende emissionsniveau er dermed overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2484	291	2775
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2484	291	2775
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 15: Samlet BAT beregning. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

2.10 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Husdyrbruget ligger over 50 kilometer fra den dansk/tyske grænse i Flensborg Fjord, mens der er cirka 1 kilometer til nærmeste kommunegrænse til Kolding Kommune.

Ansøgningen vurderes ikke at medføre grænseoverskridende virkninger, hverken i forhold til lande- eller kommunegrænse.

2.11 Klima (D1f)

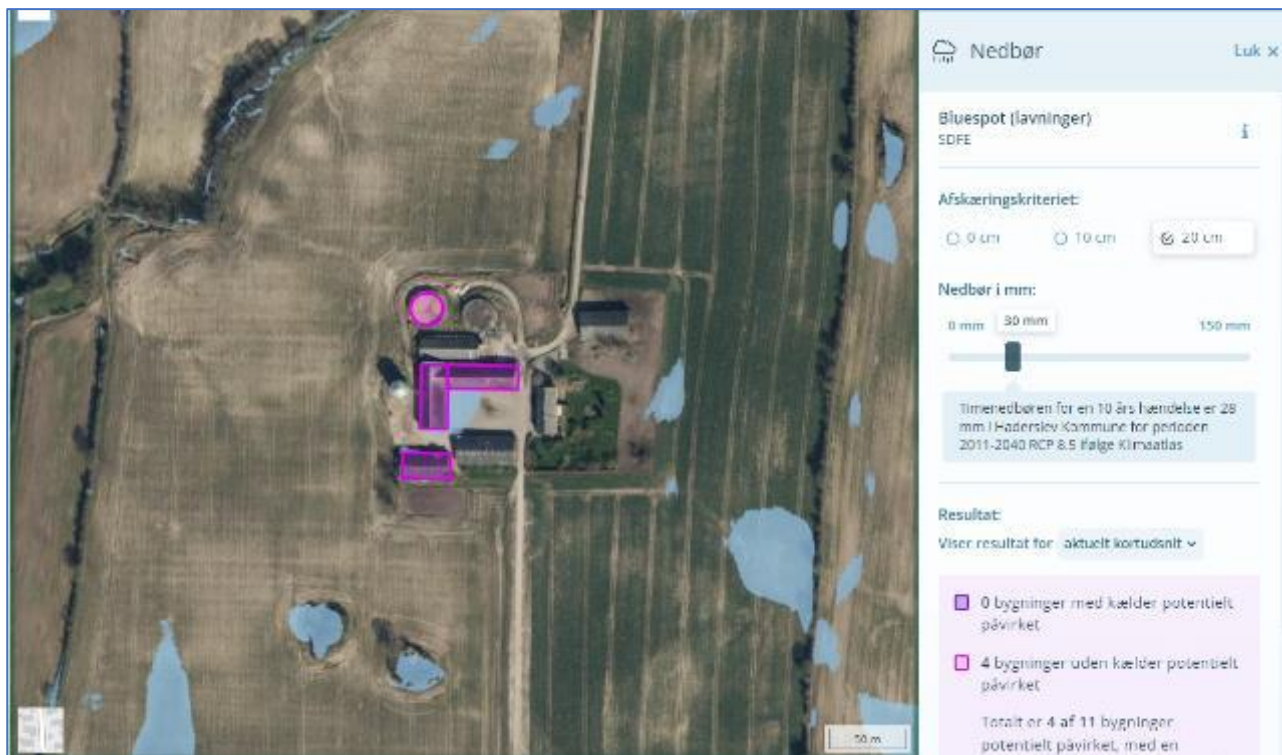
Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Figur 11 nedenfor viser de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved en timenedbør på 30 mm.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser i staldene, ligesom der ikke tidligere har været risiko

for forurening som følge af nedbør. Kapaciteten i husdyrbrugets gyllebeholder kontrolleres jævnligt, og vurderes forud for varslinger af megen nedbør, netop for at undgå overløb.

Figur 11: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Af figur 12 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står ret højt, nemlig med en minimumshøjde på mellem 1 og 2 meter under terræn. Dette kan have betydning for gyllebeholderens bund, hvorfor tømning af beholderen kun sker, når der ikke er risiko for påvirkninger fra grundvandet.

Figur 12: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger ikke i et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

2.12 Risiko for ulykker og katastrofer (D1f)

Den største risiko for forurening fra husdyrbruget vurderes at være opbevaring og håndtering af gylle.

Alle stalde og opbevaringsanlæg er udført i tætte og stabile materialer. Desuden er der fast procedure for, at forud for pumpning af gylle til beholder, bliver kapaciteten kontrolleret, således at der ikke sker overløb i forbindelse med overpumpning.

Husdyrbruget ligger ikke i nærheden af større industrielle anlæg, der risikerer at medføre alvorlige konsekvenser i tilfælde af ulykker eller katastrofer. Området som husdyrbruget er beliggende i, er desuden heller ikke udsat i forhold til naturkatastrofer såsom jordskælv eller jordskred, der kan føre til, at der sker skade på bygninger og anlæg.

Husdyrbruget er endvidere ikke beliggende i risikoområde i forhold til oversvømmelser i forbindelse med vandstigninger fra grundvand, vandløb eller hav.

2.13 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba i jordbrug, Henriette Fries, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1, D2, D3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige indvirkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af §4, stk. 6.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §63 nr. 3, skal husdyrbrugets særkender beskrives i afgørelsen, og fremgår af kapitel 2. Husdyrbrugets indvirkninger er vurderet i bilag 4.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at påvirke miljøet væsentligt, hvorfor denne ansøgning ikke er omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering.

4. Konklusion

Sammenfattet vurderes det ansøgte på Hjerndupvej 104 ikke at medfører væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omkringliggende miljø. Haderslev Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

5. Bilagsoversigt

Bilag 1. Screeningsdokument jf. bek. nr. 2256 af 29/12/2020, bilag 1, punkt D

Bilag 2. Oversigt

Bilag 2a. Produktionsarealer

Bilag 3 Afledning

Bilag 4. Forurenings- og genekort

Bilag 5. Kapacitetsberegning

Bilag 1

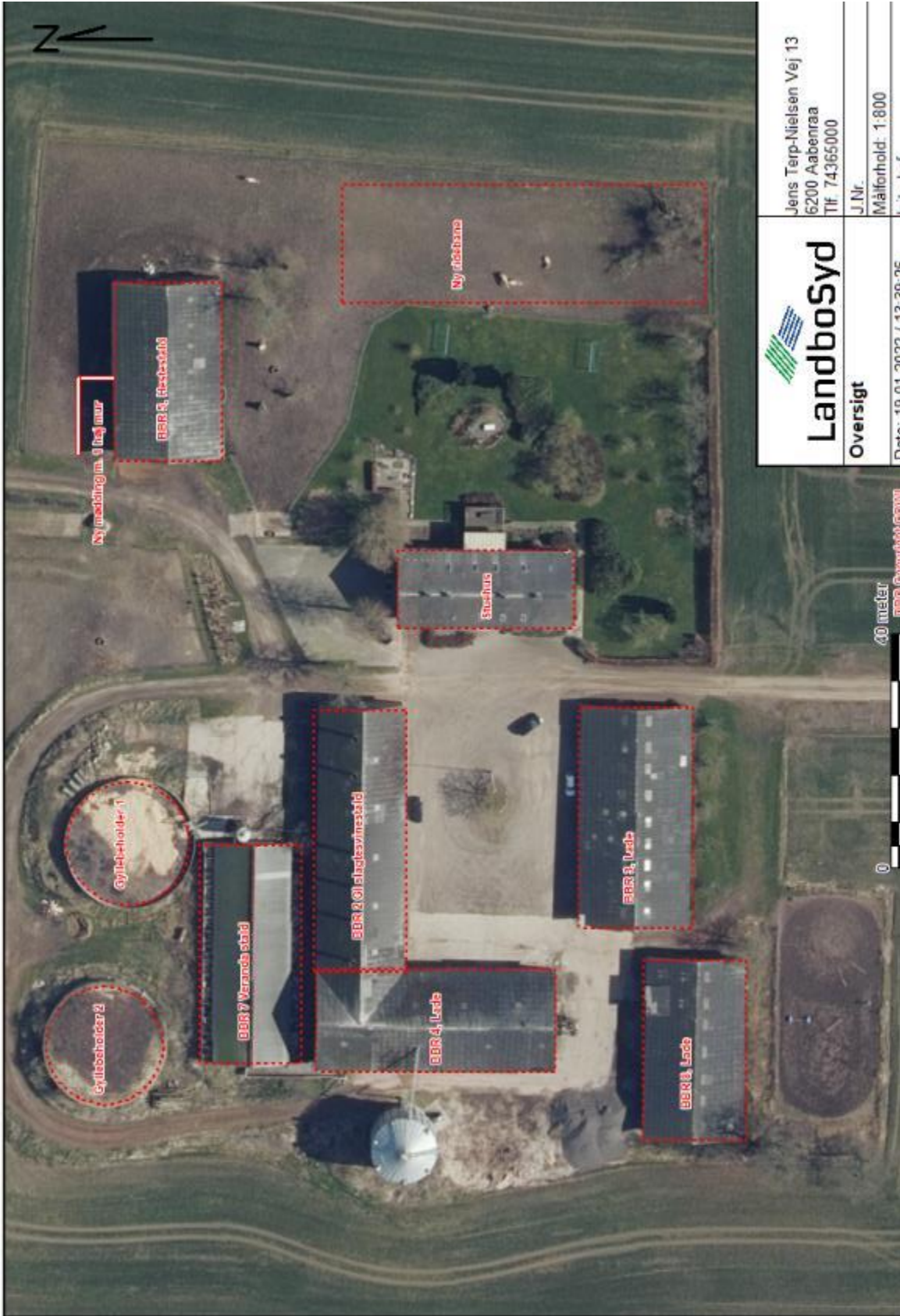
Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, eller tilladelse efter § 16 b, i husdyrbrugsloven er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf. denne bekendtgørelses § 4, stk. 3, nr. 3. I nedenstående tabel angives bilag 1 punkt D kriterier sammenholdt med kapitlerne i denne miljøansøgning.

Krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D	Henvi sning til kapitel i miljøansøgning
<p>1. Projektets karakteristika</p> <p>Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:</p> <p>a) Hele projektets dimensioner og udformning.</p> <p>b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter.</p> <p>c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet.</p> <p>d) Affaldsproduktion.</p> <p>e) Forurening og gener.</p> <p>f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden.</p> <p>g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).</p>	<p>I følgende kapiteller er projektet karakteristika gennemgået:</p> <p>Kap. 2.1 og 2.2</p> <p>Kap. 2.7.6</p> <p>Kap. 2.4 – 2.5</p> <p>Kap. 2.8</p> <p>Kap. 2.5 -2.7</p> <p>Kap. 2.12</p> <p>Kap. 2.6 og 2.7</p> <p>Samlet vurderes projektets karakteristika ikke at give anledning til, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>2. Projektets Placering</p> <p>Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:</p> <p>a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse,</p> <p>b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dets undergrund,</p>	<p>I følgende kapiteller er projektet placering gennemgået:</p> <p>Kap. 2.4 og 2.5</p> <p>Samlet vurderes projektets placering ikke at give anledning til, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>

<p>c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:</p> <p>i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger.</p> <p>ii) Kystområder og havmiljøet.</p> <p>iii) Skovområder.</p> <p>iv) Naturresevater og -parker.</p> <p>v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF.</p> <p>vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet.</p> <p>vii) Tætbefolkede områder.</p> <p>viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.</p>	
<p>3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet</p> <p>Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 6, idet der skal tages hensyn til</p> <p>a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt),</p> <p>b) indvirkningens art,</p> <p>c) indvirkningens grænseoverskridende karakter,</p> <p>d) indvirkningens intensitet og kompleksitet,</p> <p>e) indvirkningens sandsynlighed,</p> <p>f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet,</p> <p>g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter,</p>	<p>Projektets potentielle indvirkninger på miljøet er beskrevet i:</p> <p>Kap. 2</p> <p>Samlet vurderes projektet i relation med andre projekter, ikke at give anledning til, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>

h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.	
--	--

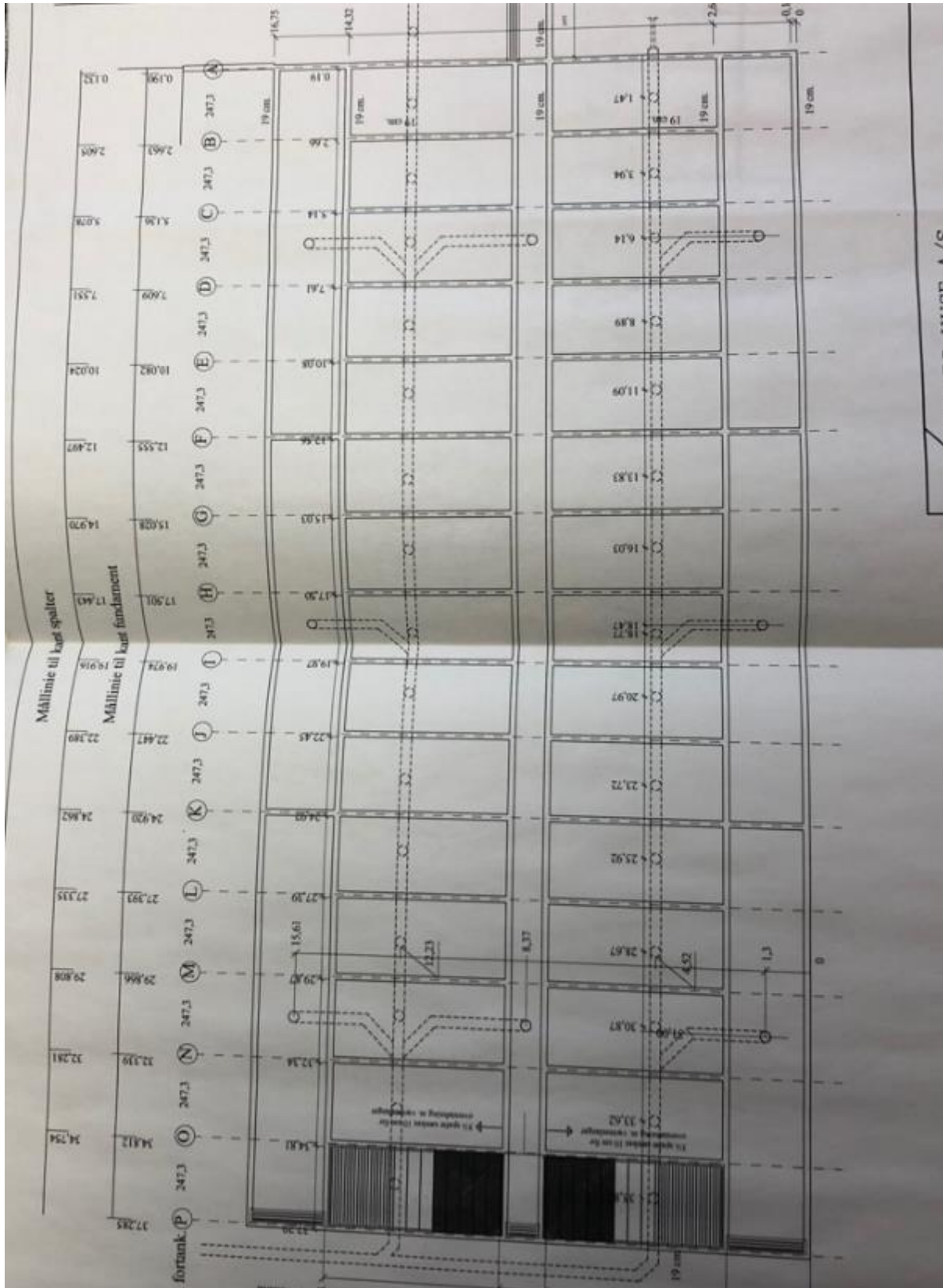
Bilag 2, Oversigt

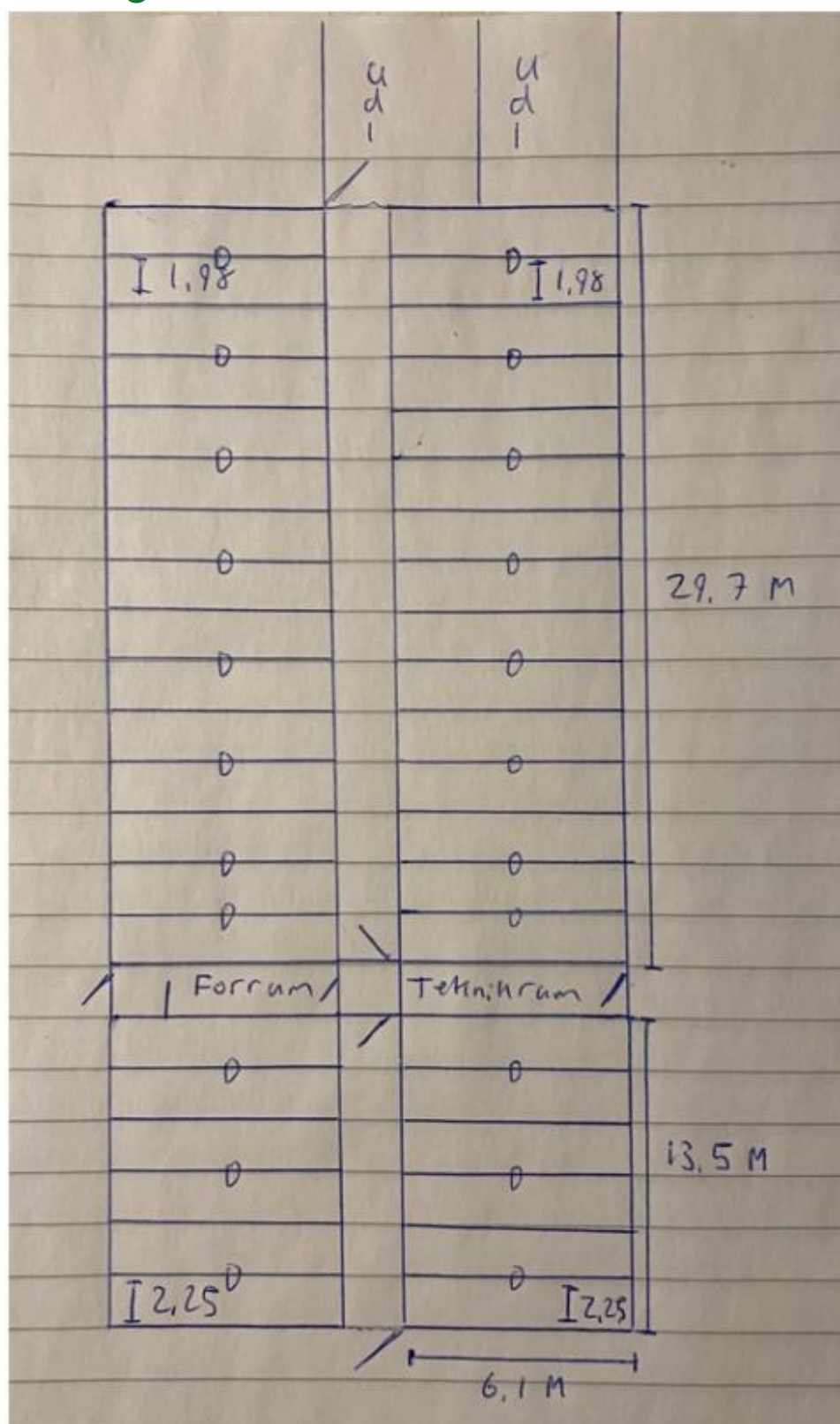
 Landbosyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000	
	J.Nr.	Målforskel: 1:800
Overstigt	Dato: 19.01.2022 / 13:39:26 40 meter 300.casvini.com	

Bilag 2a. Produktionsarealer

(verandastald)

Bilag 2a. Produktionsarealer (Gl. slagtesvinestald)

Bilag 3, Afledning

